

**ANALIZA PROCESÓW TRANSPORTU ENERGII W TURBULENTNEJ
WARSTWIE PRZYŚCIENNEJ W OBECNOŚCI GRADIENTU
CIŚNIENIA**

mgr inż. Artur Dróżdż

Promotor: dr. hab. inż. prof. PCz, Witold Elsner

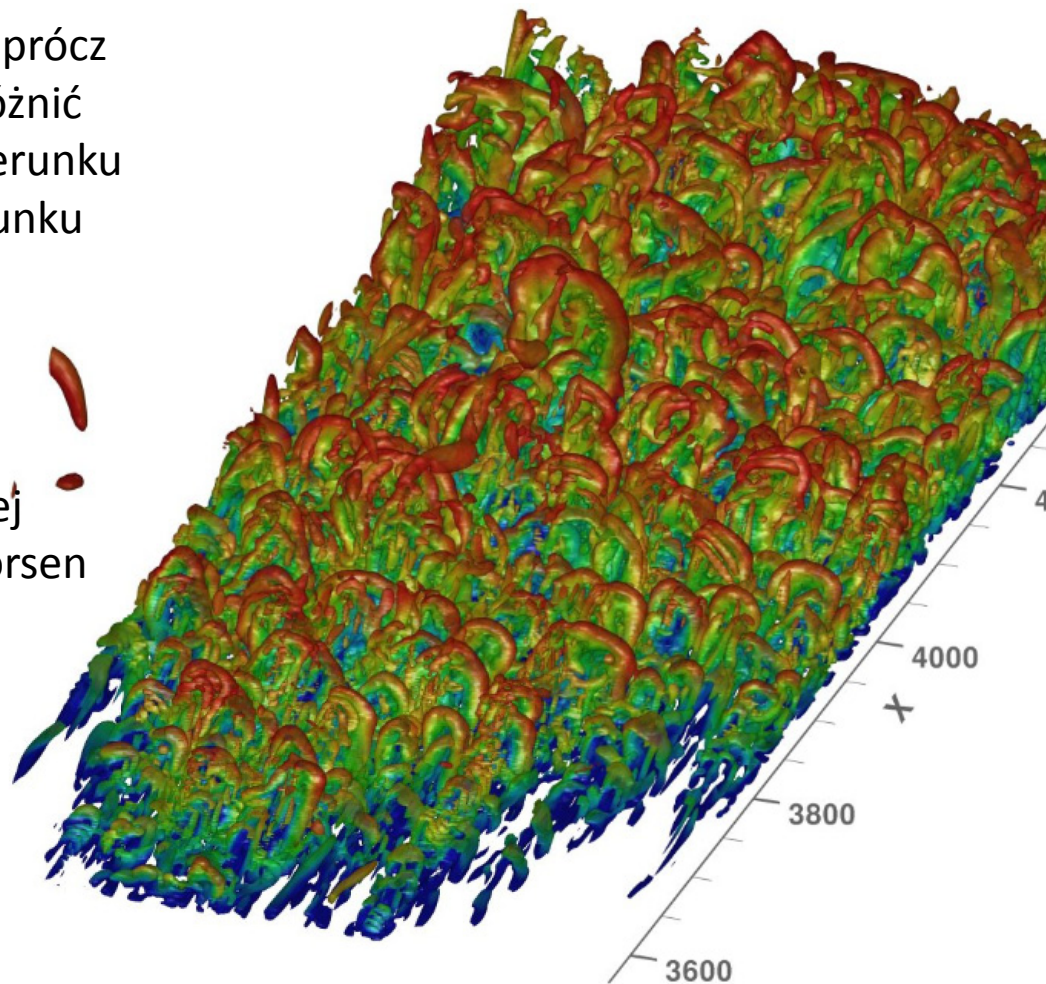
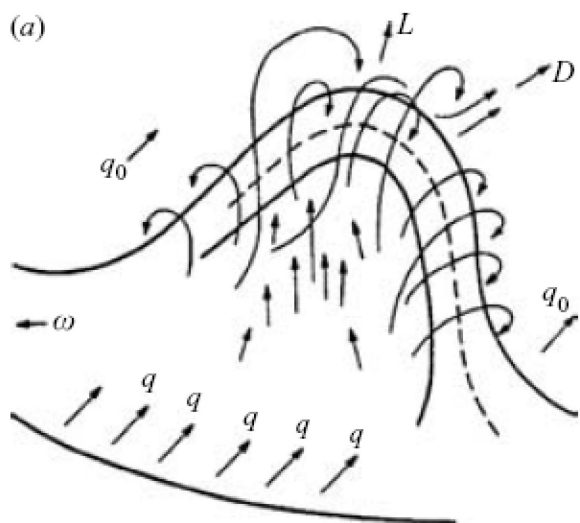
Plan prezentacji

- 1. Wprowadzenie - struktura turbulentnej warstwy przyściennej**
- 2. Opis stanowiska i technik pomiarowych**
- 3. Charakterystyka przepływu średniego**
- 4. Skalowanie profili prędkości średniej i naprężeń Reynoldsa**
- 5. Detekcja struktur koherentnych w turbulentnej warstwie przyściennej**
- 6. Analiza cross-korelacyjna**
- 7. Określenie stopnia modulacji struktur drobnoskalowych przez struktury gruboskalowe**
- 8. Wnioski i podsumowanie**

Struktura turbulentnej warstwy przyściennej

W turbulentnej warstwie przyściennej oprócz losowego charakteru ruchu można wyróżnić zjawiska quasi-okresowe: zarówno w kierunku równoległym jak i poprzecznym do kierunku ruchu.

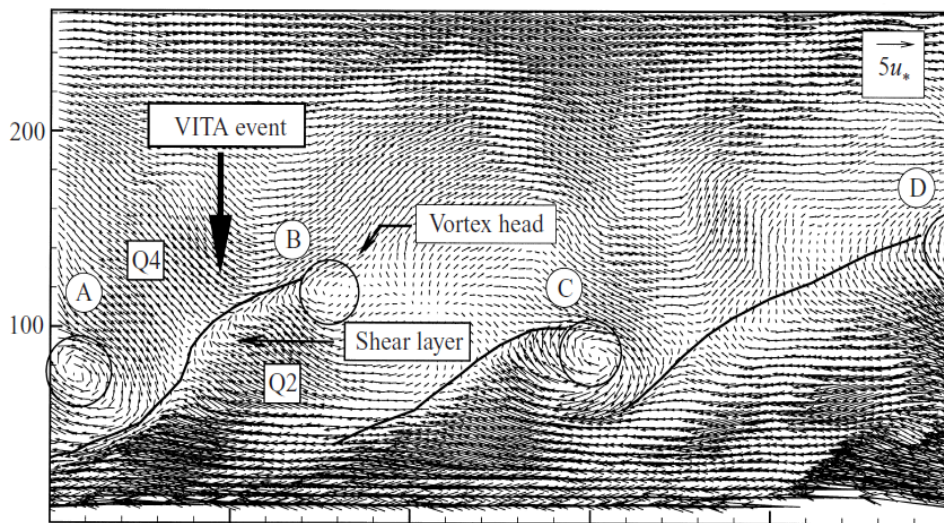
Jako pierwszy istnienie struktury wirowej (horseshoe vortex) zasugerował Theodorsen (1952)

DNS, Wu X. and Moin P., 2009

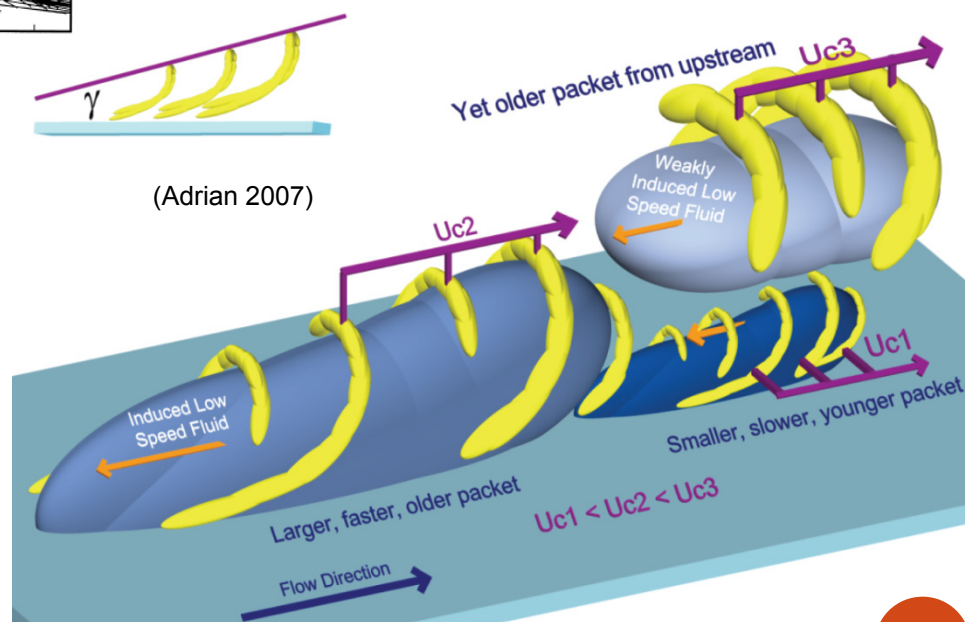
Struktura turbulentnej warstwy przyściennej

Koncepcja pakietowa rozwoju struktur koherentnych

Mapa wektorowa PIV $Re_{\tau}=600$ (Adrian i inni 2000)

- Pakiet zawiera struktury typu horseshoe lub hairpin poruszające się ze zbliżoną prędkością
- Odległość między strukturami i ich tempo wzrostu jest zbliżone
- Pakiety rozwijają się poprzez proces autogeneracji struktur

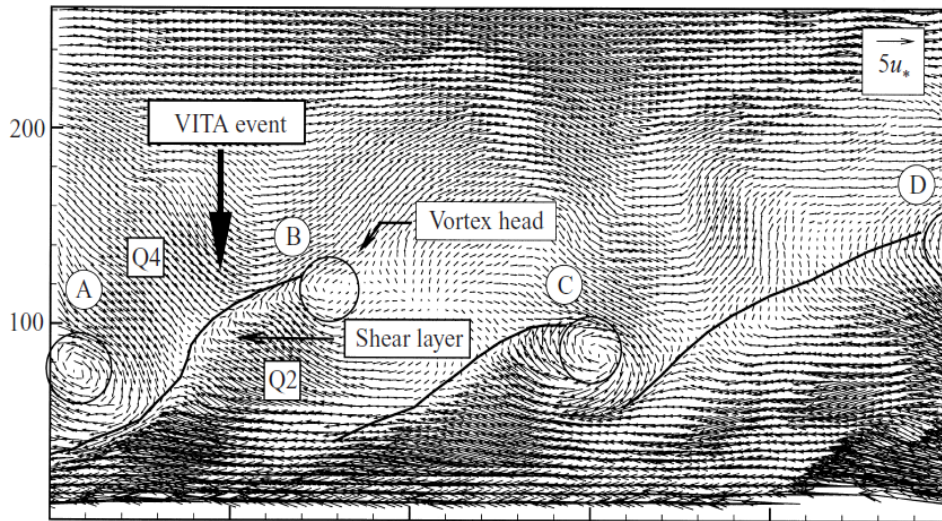
(Adrian 2007)

- Grupa struktur generuje przepływ zwrotny
- Rozmiar pakietów zmienia się w funkcji odległości od ściany
- Pomędzy strukturami występuje warstwa ścinająca, która może być wykryta za pomocą metody VITA

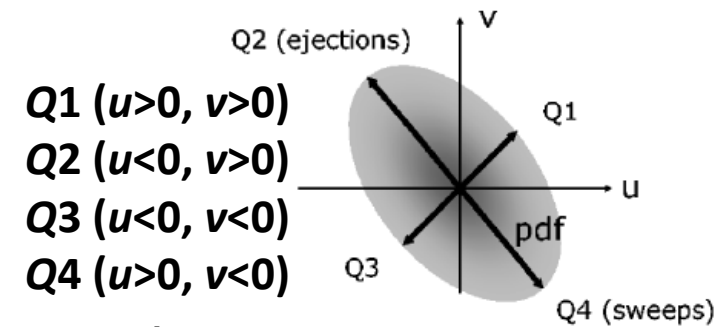
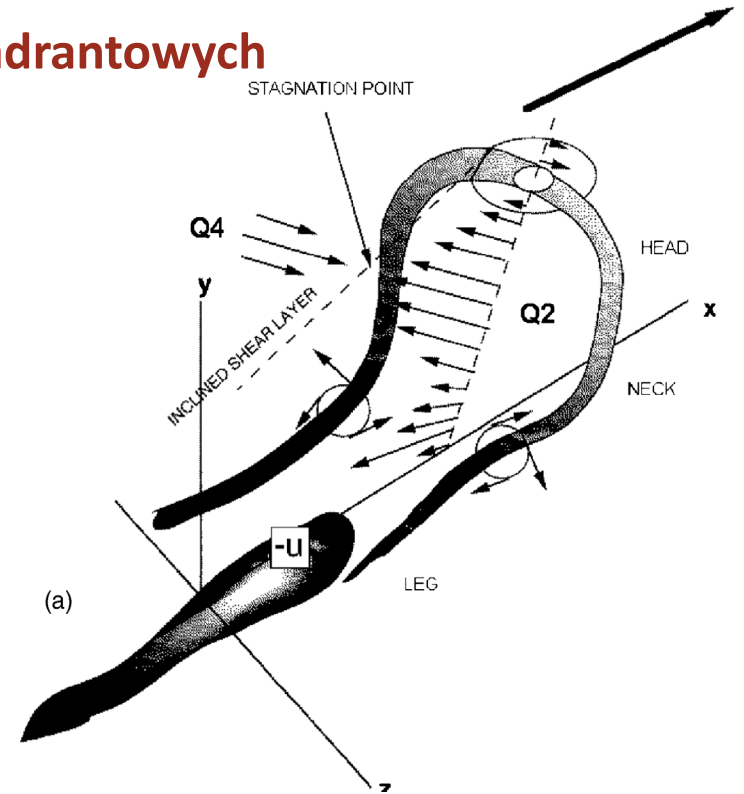

Struktura turbulentnej warstwy przyściennej

Identyfikacja zdarzeń kwadrantowych

Mapa wektorowa PIV (Adrian 2000)

Źródło: (Adrian 2007)

- Wir hairpin indukuje zdarzenie Q2 pomiędzy jego ramionami
- zdarzenie Q4 utworzone jest przez głowę kolejnego wiru podkowiastego znajdującego się za wirem pierwotnym
- Przeciwdziałające zdarzenia Q2 i Q4 tworzą warstwę ścinania w wyższych obszarach turbulentnej warstwy
- nogi wiru podkowiastego wytwarzają struktury wzdłużne, które też produkują zdarzenia gruboskalowe Q2 i Q4

Struktura turbulentnej warstwy przyściennej

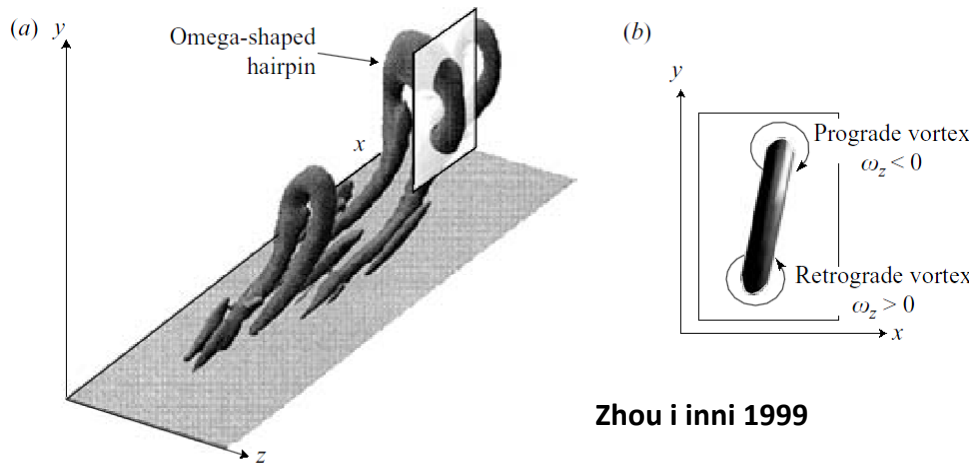
Zwrot wirowość i prędkość konwekcji struktur

Istnieją dwa kierunki wirowości struktur wirowych:

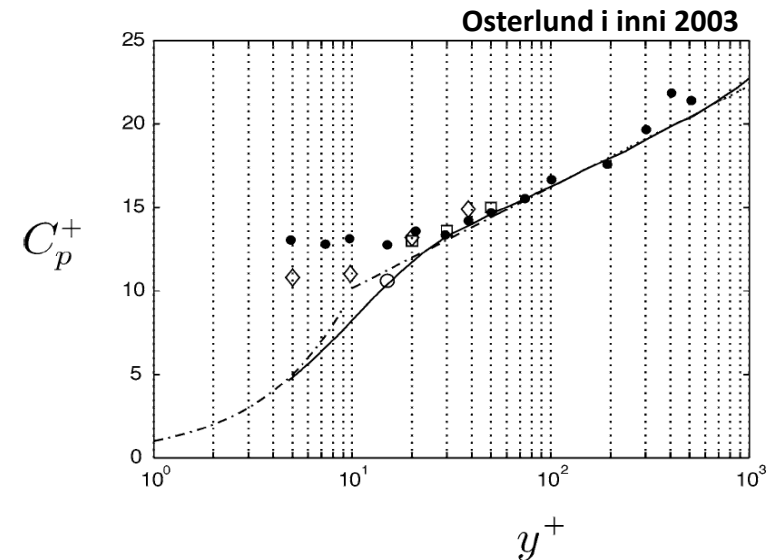
- retro-gradientowe: dodatnia wirowość
- pro-gradientowe: ujemna wirowość

Prędkość konwekcji dominujących struktur w ZPG:

- Stała prędkość konwekcji dla $y^+ < 15$ 30 równa $U_k^+ \approx 13$
- Równa prędkości średniej w strefie logarytmicznej

Zhou i inni 1999

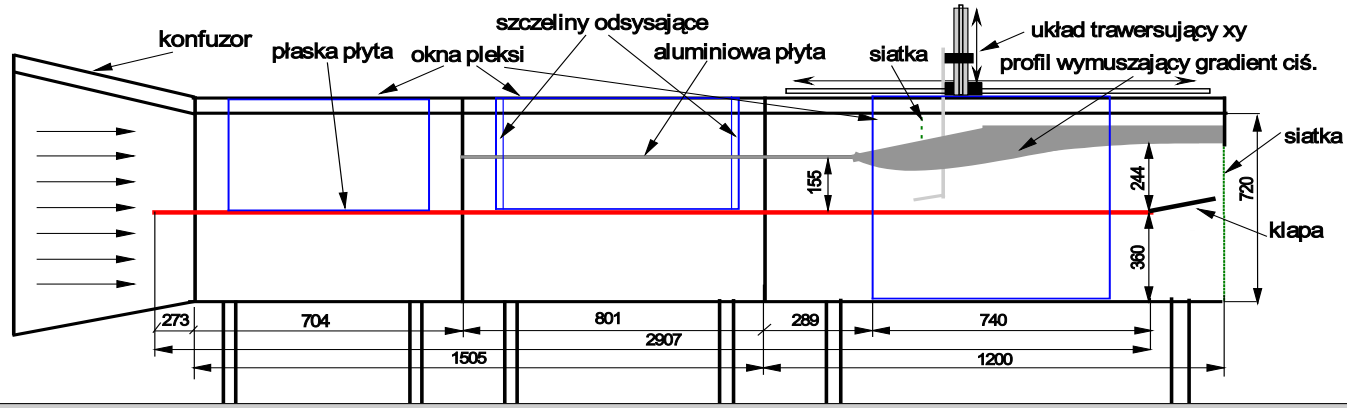
Nieznane pochodzenie wirów retro-gradientowych (występują blisko struktur pro-gradientowych)

Brak danych o wartościach prędkości konwekcji struktur dla warstwy z gradientem ciśnienia.

Cel badań

- **Poznanie i wyjaśnienie mechanizmów zjawisk zachodzących w turbulentnej warstwie przyściennej poddanej oddziaływaniu zmiennego gradientu ciśnienia**
- **Analiza metod skalowania profili prędkości średniej oraz naprężeń Reynoldsa w obszarze FPG oraz APG i próba doboru metody pozwalającej uzyskać uniwersalność tych profili.**
- **Opracowanie i zastosowanie metody detekcji struktur koherentnych w obszarze dodatniego i ujemnego gradientu ciśnienia.**
- **Analiza prędkości konwekcji struktur i kąta nachylenia struktur przy zastosowaniu funkcji cross-korelacji sygnałów z dwóch sond termooanemometrycznych.**
- **Analiza zjawiska modulacji struktur drobno-skalowych przez struktury grubo-skalowe przy wykorzystaniu metodyki opartej o transformatę Hilberta sygnału czasowego prędkości.**

Sekcja testowa i tunel aerodynamiczny

Wymiary płaskiej płyty: 2807 mm długość, 250 mm szerokość, 10 mm grubość

- **Pręt zaburzający** : - ulokowany 210 mm za płaszczyzną natarcia na dolnej i górnej płycie – **uzyskanie w pełni rozwiniętej turbulენტnej warstwy przyściennej**
- **klapa** – 15° i siatka na wylocie – **zapewnienie dwuwymiarowości za pomocą szczelin odsysających na ściankach bocznych**

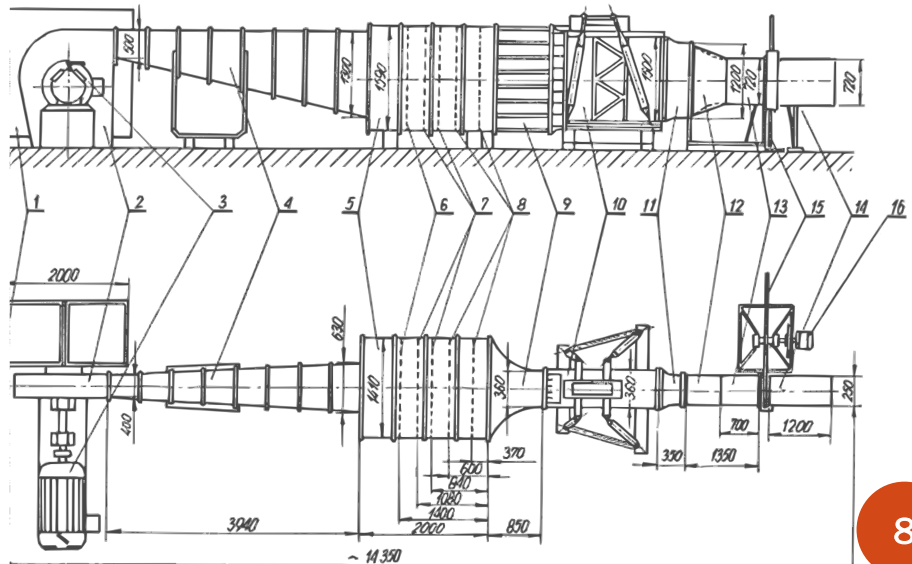
Tunel aerodynamiczny o otwartym obiegu:

Warunki wlotowe:

$U=15 \text{ m/s}$

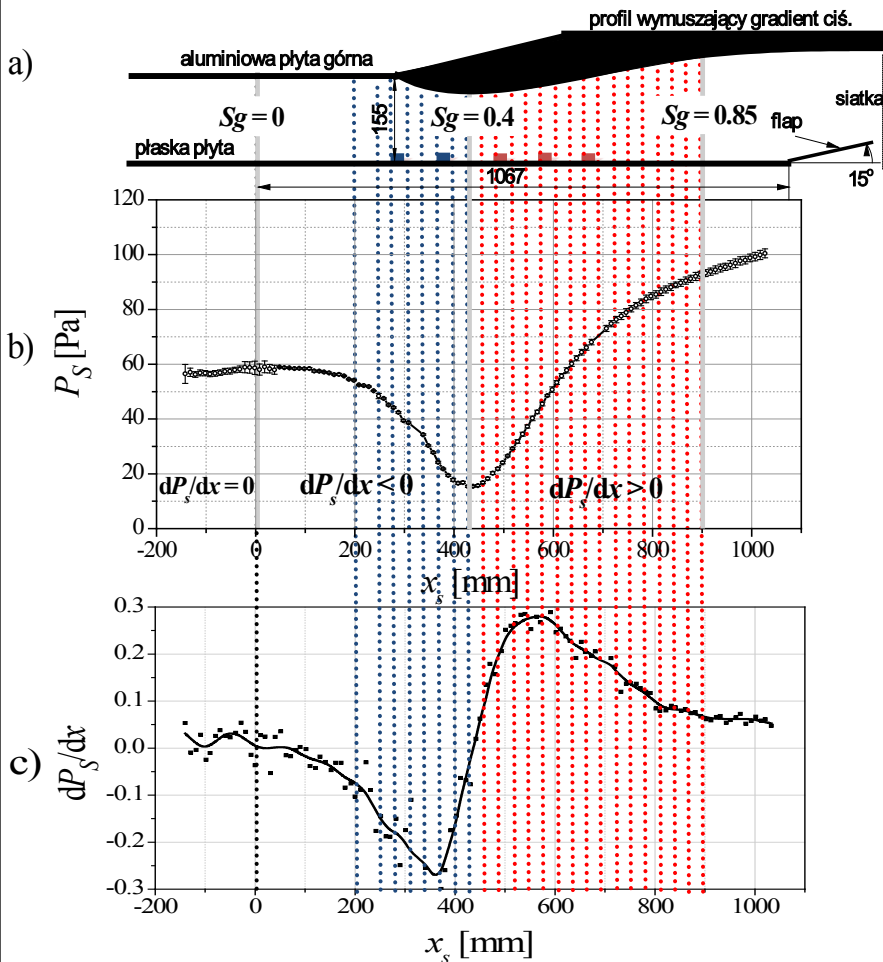
$Tu \approx 0.5\%$

$Re_{\theta}=2500$

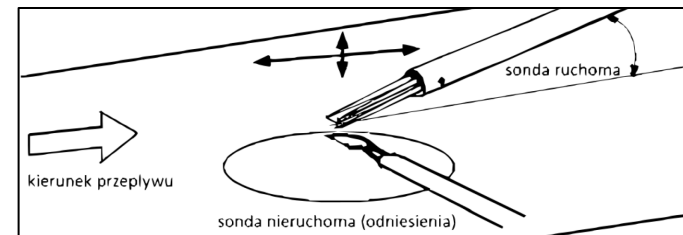
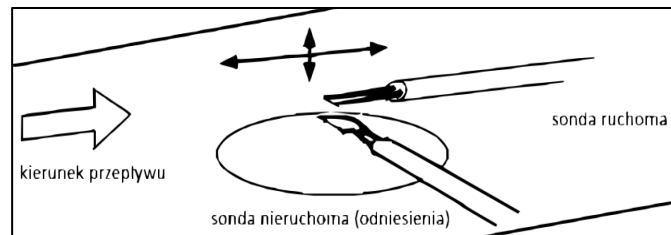

Zakres pomiarowy

PG	Numer przekroju	Odległość od płaszczyzny wlotowej x_s [mm]	Współrzędna bezwymiarowa Sg [-]	Pomiary sonda pojedynczą	Pomiary sondą X	Pomiary korelacyjne oba typy	Naprężenia styczne
FPG	1	197	0.185	własne	własne	-	Clauser
	2	247	0.231	własne	własne	-	Clauser
	3	277	0.260	własne	własne	✓	Clauser
	4	307	0.288	własne	własne	-	Clauser
	5	337	0.316	własne	własne	-	Clauser
	6	367	0.344	własne	własne	✓	FSF
	7	397	0.372	własne	własne	-	FSF
	8	427	0.400	własne	własne	-	FSF
APG	9	457	0.428	własne	Materny	-	FSF
	10	487	0.456	własne	Materny	✓	FSF
	11	517	0.485	własne	Materny	-	FSF
	12	547	0.513	własne	Materny	-	FSF
	13	577	0.541	własne	Materny	✓	FSF
	14	607	0.569	własne	Materny	-	FSF
	15	637	0.597	własne	Materny	-	FSF
	16	667	0.625	Materny	własne	✓	FSF
	17	697	0.653	Materny	-	-	FSF
	18	727	0.681	Materny	własne	-	FSF
	19	757	0.709	Materny	-	-	FSF
	20	787	0.738	Materny	własne	-	FSF
	21	817	0.766	Materny	-	-	FSF
	22	847	0.794	Materny	własne	-	FSF
	23	877	0.822	Materny	-	-	FSF
	24	907	0.850	Materny	własne	-	FSF

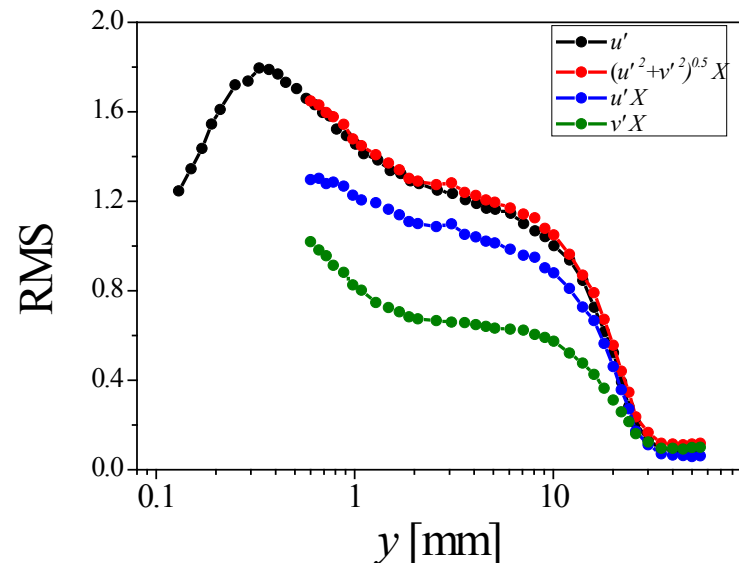
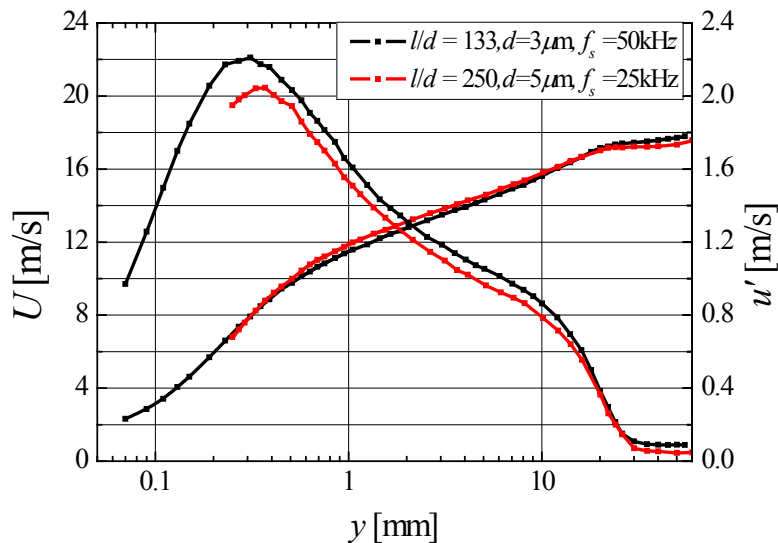
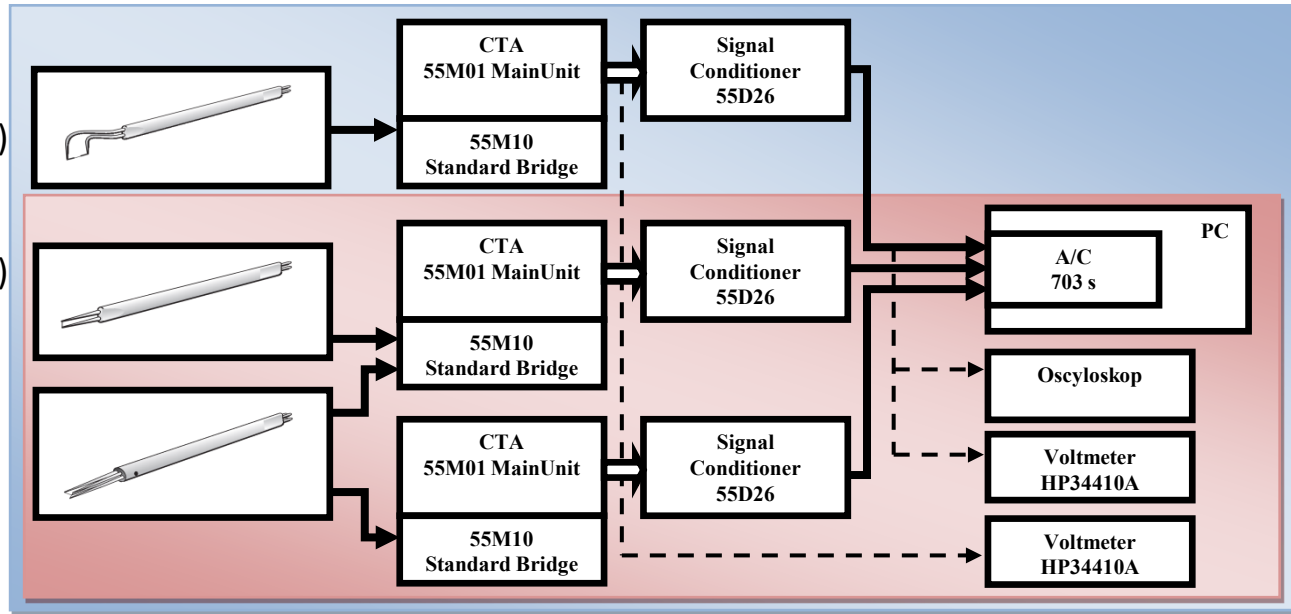

Tor pomiarowy i akwizycja danych

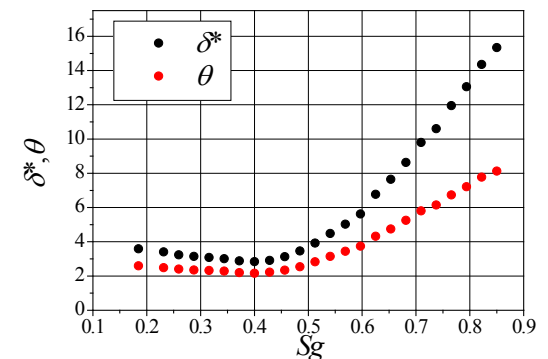
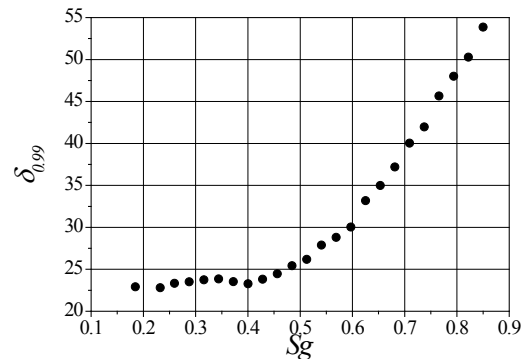
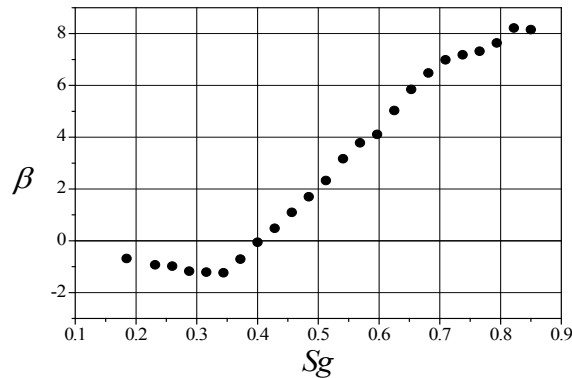
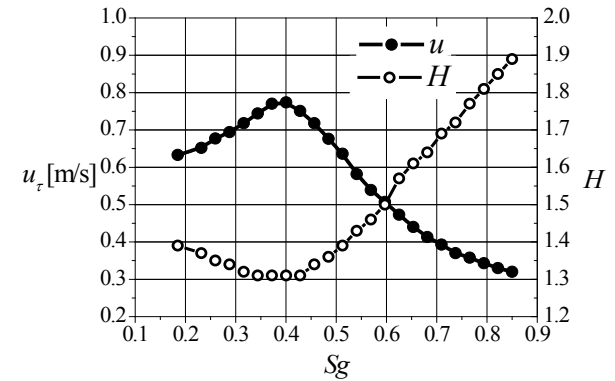
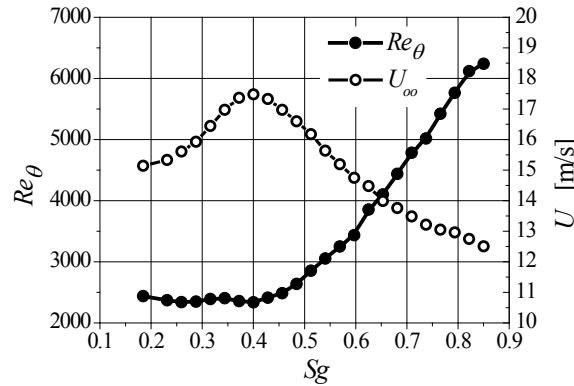
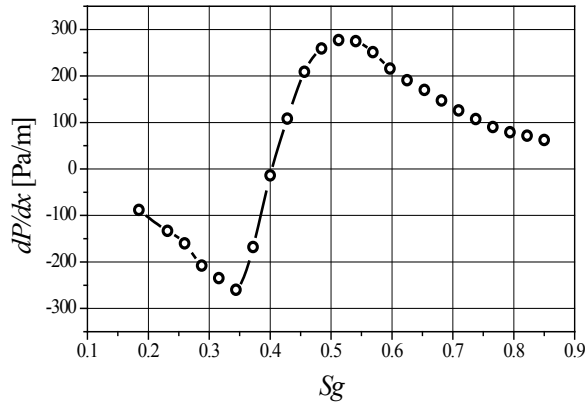
Pomiary prędkości:

- sonda pojedyncza (Dantec 55P03)
d = 5 μm , l = 1.25 mm
- sonda pojedyncza (Dantec 55P31)
d = 3 μm , l = 0.4 mm
- sonda typu X (Dantec 55P61)
d = 5 μm , l = 1.25 mm

Akwizycja sygnału: czas = 10s,
próbkowanie: 50kHz (33kHz)

Rozwój parametrów warstwy przyściennej

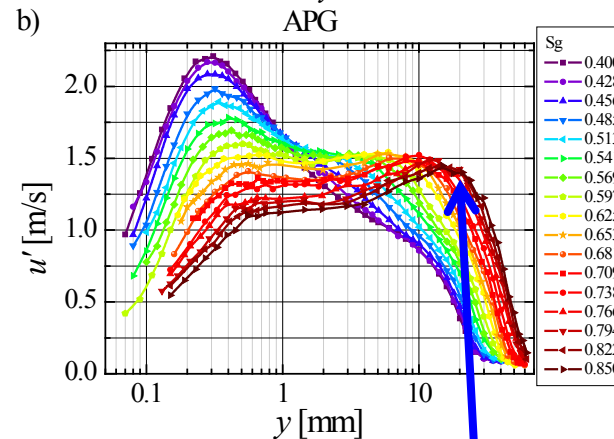
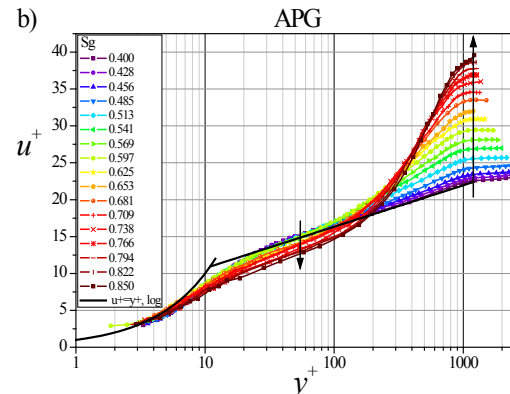
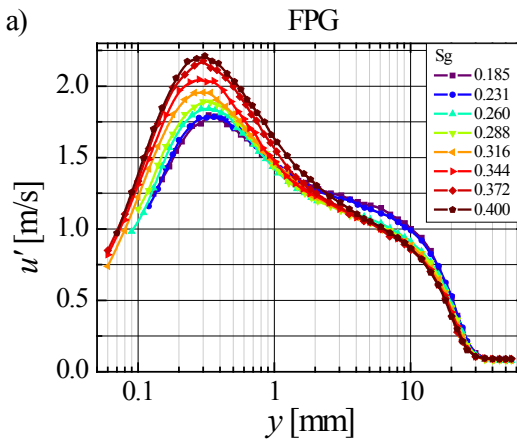
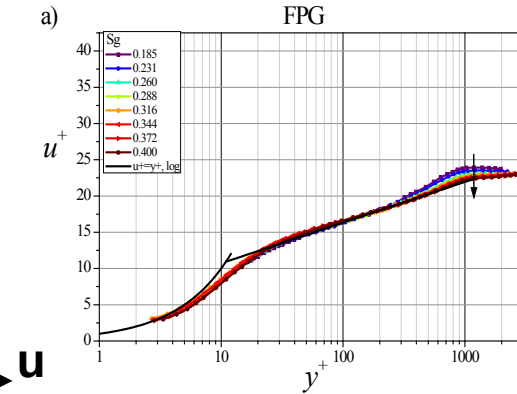
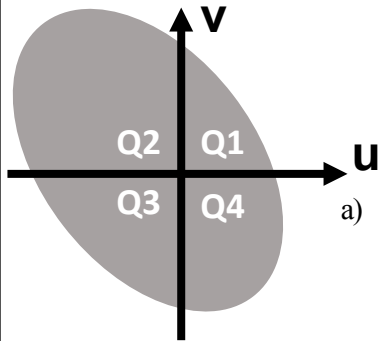

- wymuszony dodatni gradient ciśnienia jest niewystarczający do wywołania oderwania, co potwierdza rozkład prędkości tarcia czy parametru kształtu H (oderwanie zachodzi gdy $u_\tau = 0$ i $H \approx 2.76$)
- brak stałości parametru ciśnienia Clausera-Rotta'y β (warstwa nie skaluje się na zmiennych wewnętrznych)
- $\beta > 3$ w strefie APG - silny gradient ciśnienia – obniżenie wartości profilu pod linię logarytmiczną

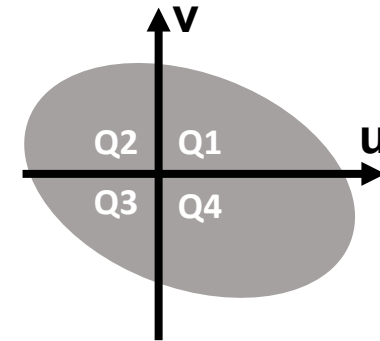
Struktura turbulentnej warstwy przyściennej

Oddziaływanie ujemnego i dodatniego gradientu ciśnienia

FPG

APG

Wzmocnienie pików wewnętrznych.

Wzmocnienie zdarzeń kwadrantowych posiadających $u < 0$:

Q2 (wyrzut) i Q3 (zagarnianie w tył) (McEligot i inni 2009)

Charakterystyczne jest pojawienie się pików turbulencji w strefie logarytmicznej! - modulacja drobnych skal?

Wzmocnienie zdarzeń kwadrantowych posiadających $u > 0$:

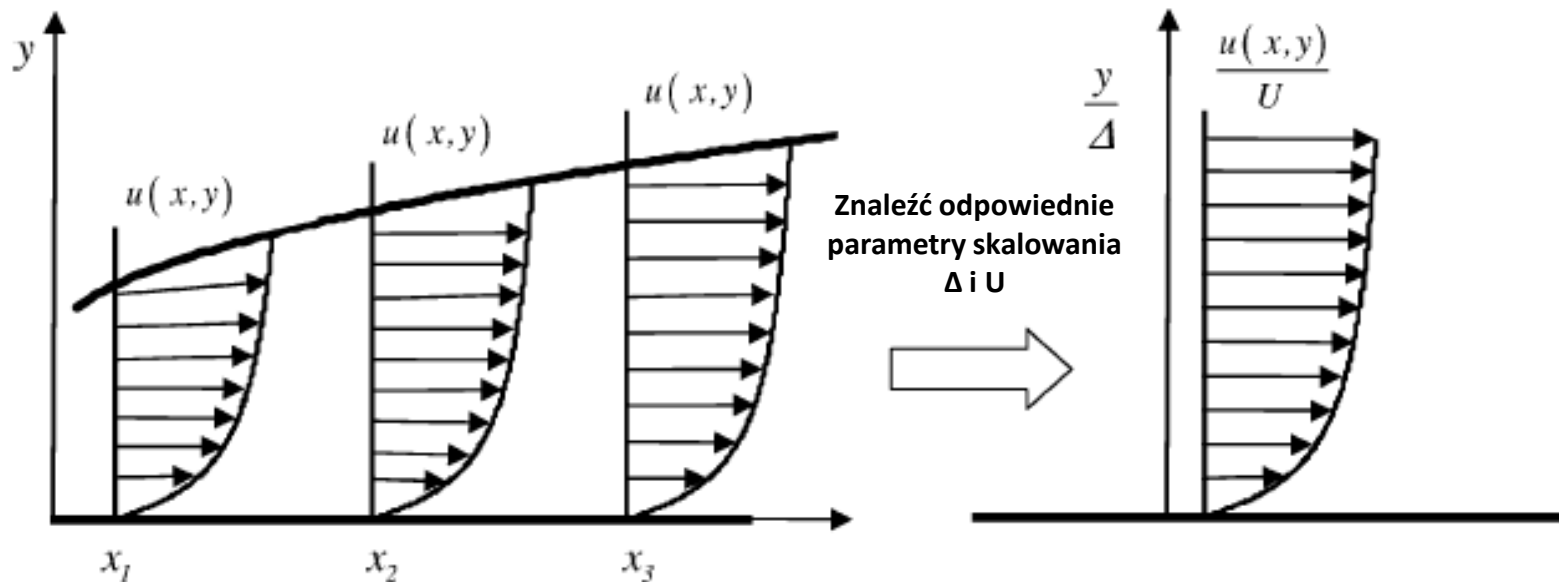
Q1 (wyrzut w przód) i Q4 (zagarnianie) (Krogstad i Skare 1995)

Skalowanie turbulენტnej warstwy przyściennej

Cel skalowania turbulენტnej warstwy przyściennej:

- transformacja układu współrzędnych za pomocą indywidualnych parametrów, które pozwolą skalować różne profile prędkości średniej i naprężeń Reynoldsa w jeden uniwersalny profil

Typy skal:

prędkości

długości

• wewnętrzne:

$$u_\tau$$

$$v / u_\tau$$

• zewnętrzne:

$$U_\infty, U_{zs} = U_\infty \frac{\delta^*}{\delta}$$

$$\delta, \Delta = \frac{\delta^* U_\infty}{u_\tau}$$

Skalowanie turbulენტnej warstwy przyściennej

Najważniejsze spostrzeżenia:

- metoda skalowania obszaru zewnętrznego zaproponowana przez Castillo-George'a (1997), oparta o analizę zmienności członów równań transportu pędu dla warstw przyściennych zapisanych z wykorzystaniem uśredniania Reynoldsa (równania RANS):

$$\frac{U_\infty - U}{U_\infty} = f(y/\delta) \quad \frac{-u'v'}{U_\infty^2 d\delta/dx} = g_{12}(y/\delta)$$
$$\frac{u'u'}{U_\infty^2} = g_{11}(y/\delta) \quad \frac{v'v'}{U_\infty^2} = g_{22}(y/\delta)$$

Kryterium równowagi warstwy w strefie zewnętrznej:

$$\Lambda = \frac{\delta}{\rho U_\infty^2 d\delta/dx} \cdot \frac{dP_\infty}{dx} = -\frac{\delta}{U_\infty d\delta/dx} \cdot \frac{dU_\infty}{dx} = const$$

- Zagarola-Smits (1998) zaproponowali inną skalę, która pierwotnie oparta była na obserwacjach prawa defektu prędkości przepływu w rurze a następnie rozszerzona dla przypadku zewnętrznego obszaru turbulენტnej warstwy przyściennej:

$$\frac{U_\infty - U}{U_{zs}} = f(y/\delta) \quad \frac{u'u'}{U_{zs}^2} = g_{11}(y/\delta) \quad \frac{-u'v'}{U_{zs}^2} = g_{12}(y/\delta) \quad \frac{v'v'}{U_{zs}^2} = g_{22}(y/\delta) \quad U_{zs} = U_\infty \frac{\delta^*}{\delta}$$

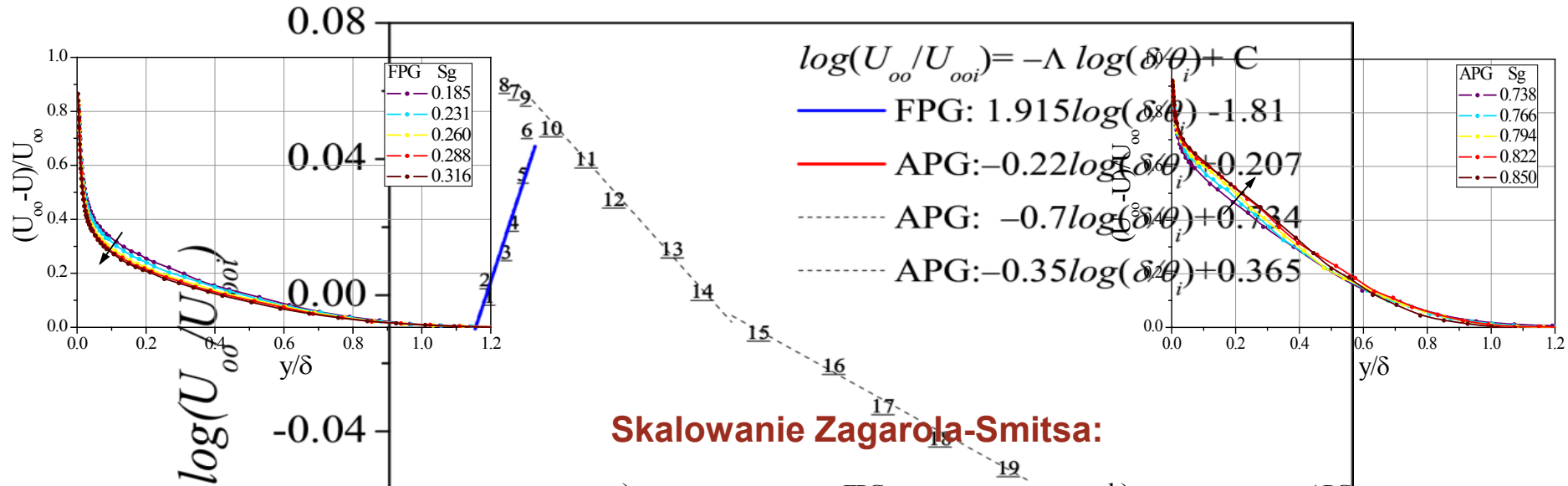
Uwaga:

- skalowanie Zagarola-Smitsa można zredukować do formuły von Karmana $\delta^* / \delta \rightarrow u_\tau / U_\infty$
lub Castillo-George'a $\delta^* / \delta \rightarrow const$

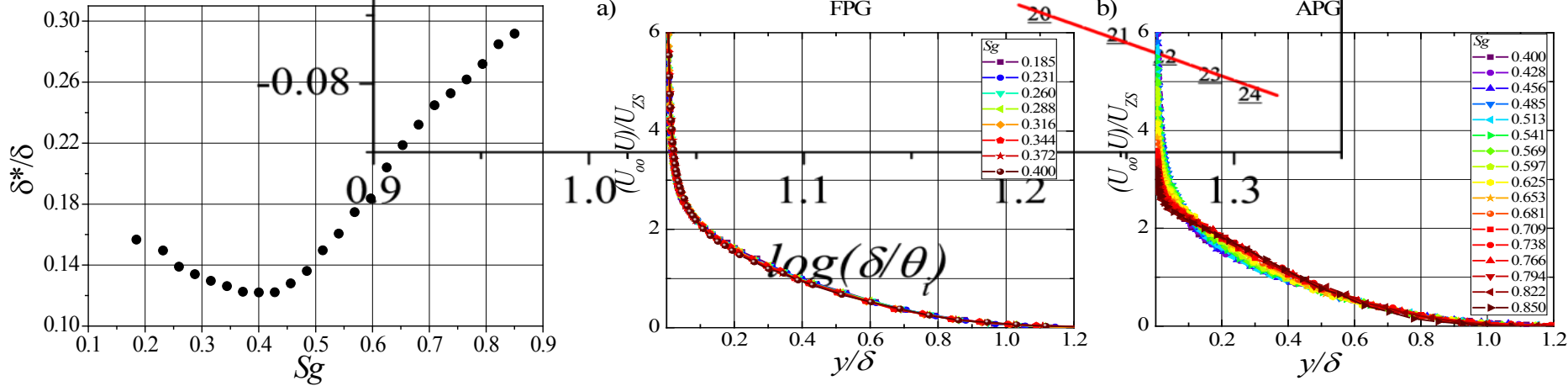
Skalowanie Zagarola-Smitsa jest bardziej uniwersalne (szerszy zakres stosowalności)

Analiza metod skalowania

Skalowanie Castillo-George'a (deficytu prędkości) – kryterium równowagi:

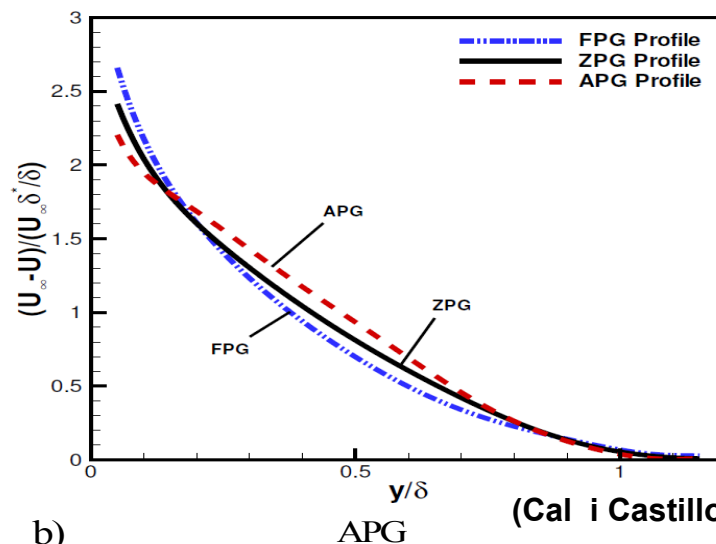
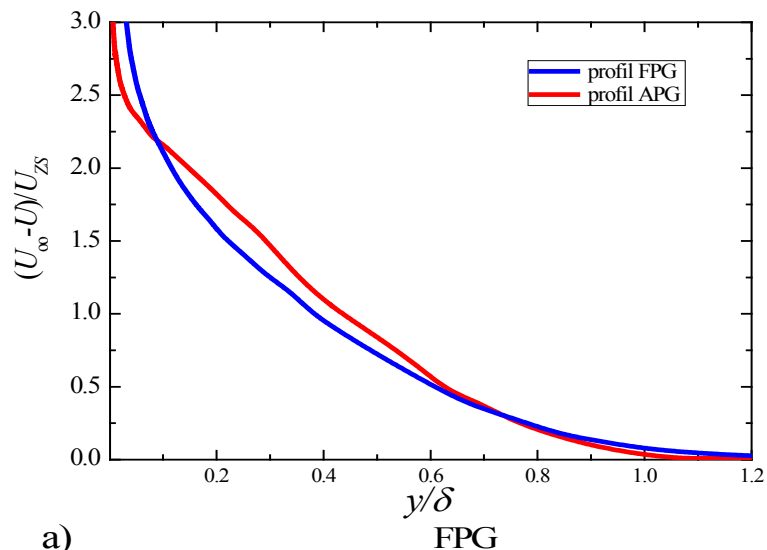
Skalowanie Zagarola-Smitsa:

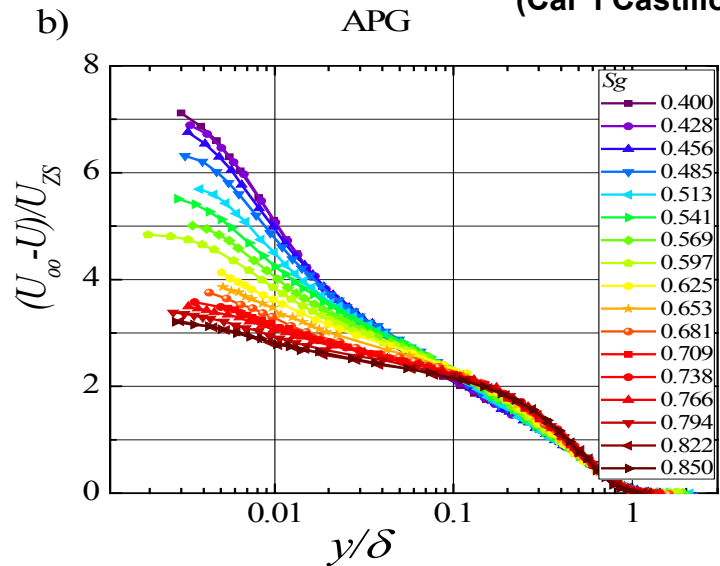
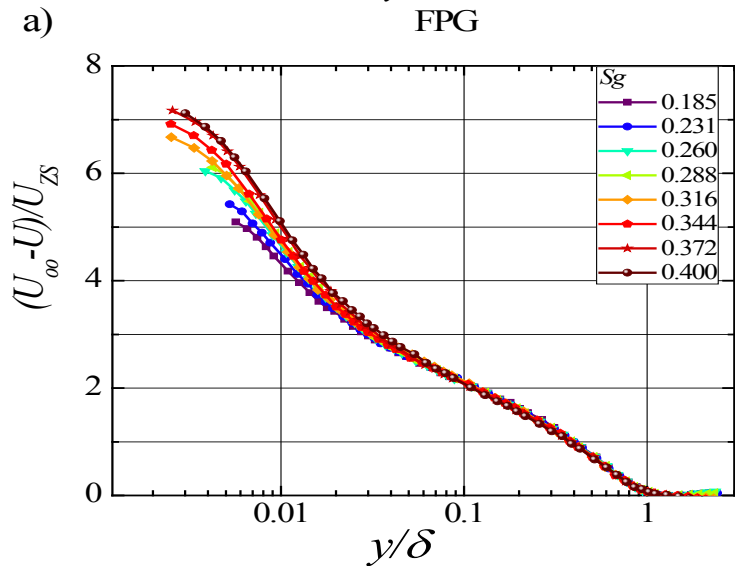
Analiza metod skalowania

Skalowanie ZS – kształty deficytów prędkości

Kształt profili zmienia się w zależności od typu gradientu ciśnienia oraz liczby Reynoldsa

(Cal i Castillo 2008)

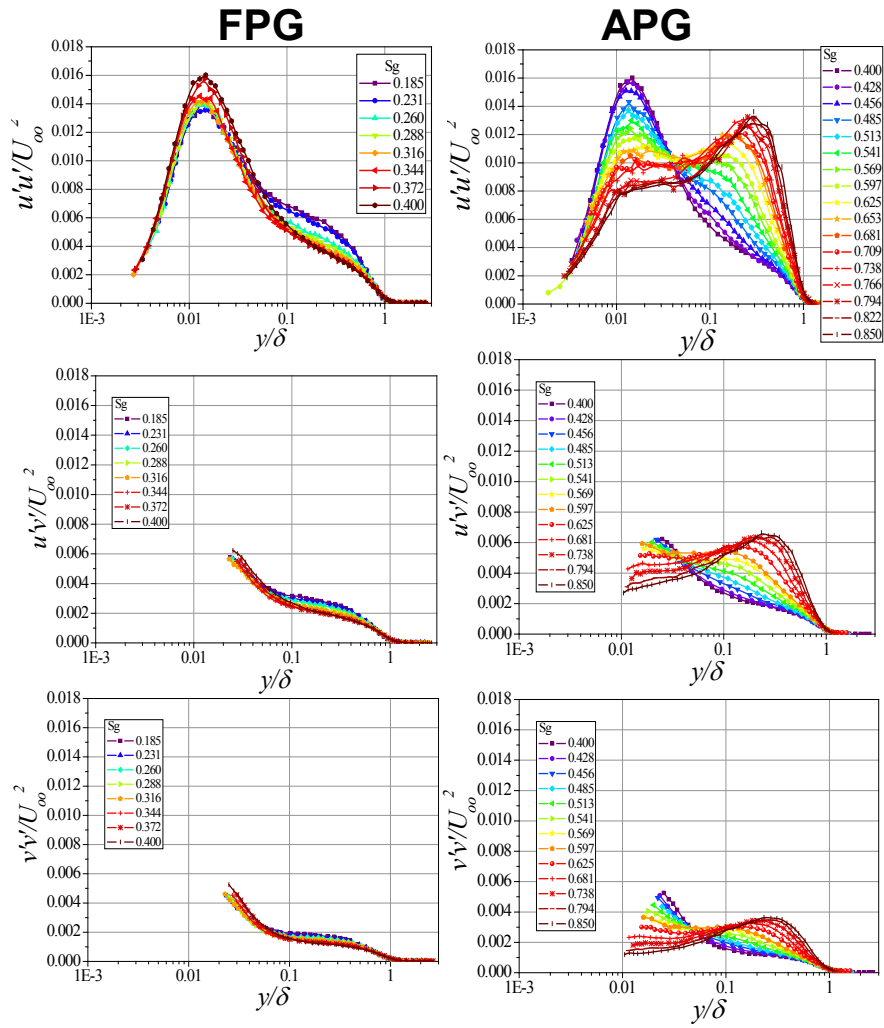
Profile są zbieżne w obszarach lokalnej równowagi lecz tylko w strefie zewnętrznej warstwy

Analiza metod skalowania

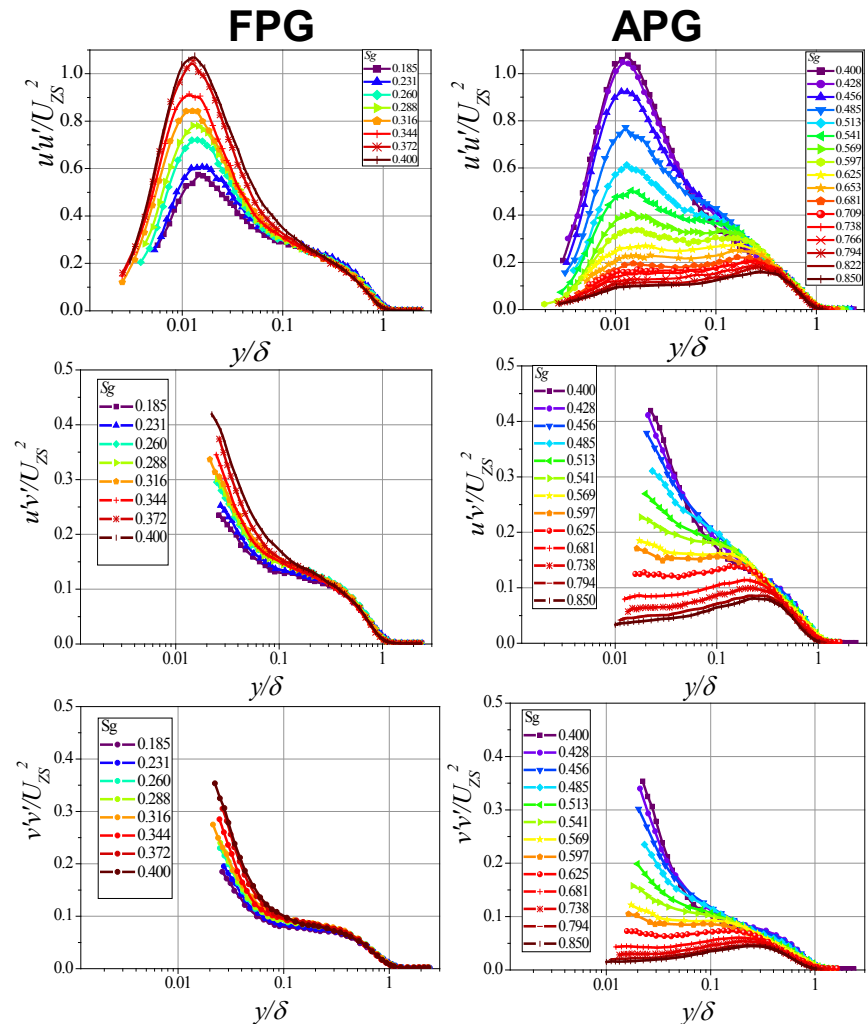
Skalowanie naprężeń Reynoldsa

Skalowanie Castillo-George'a:

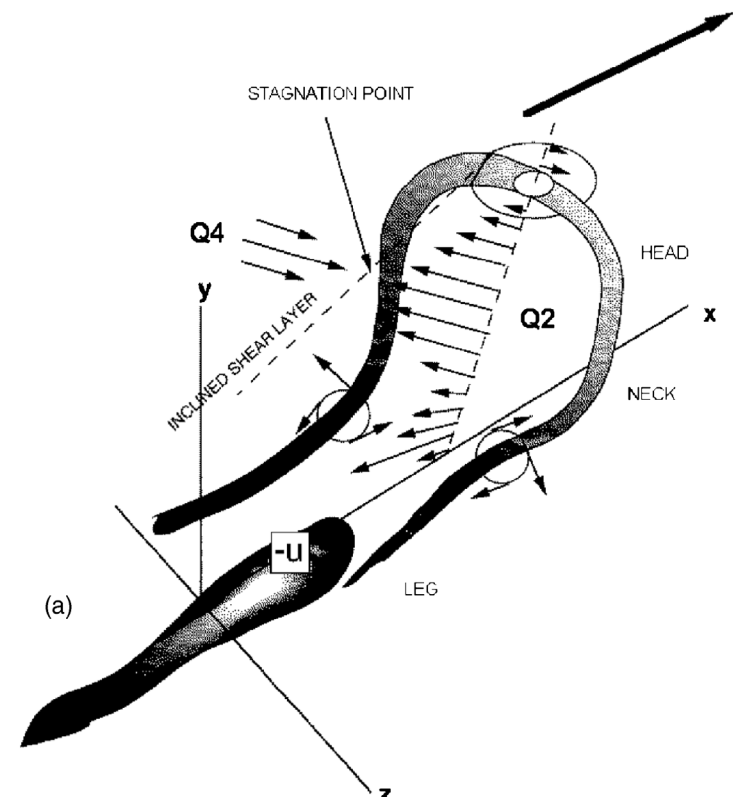
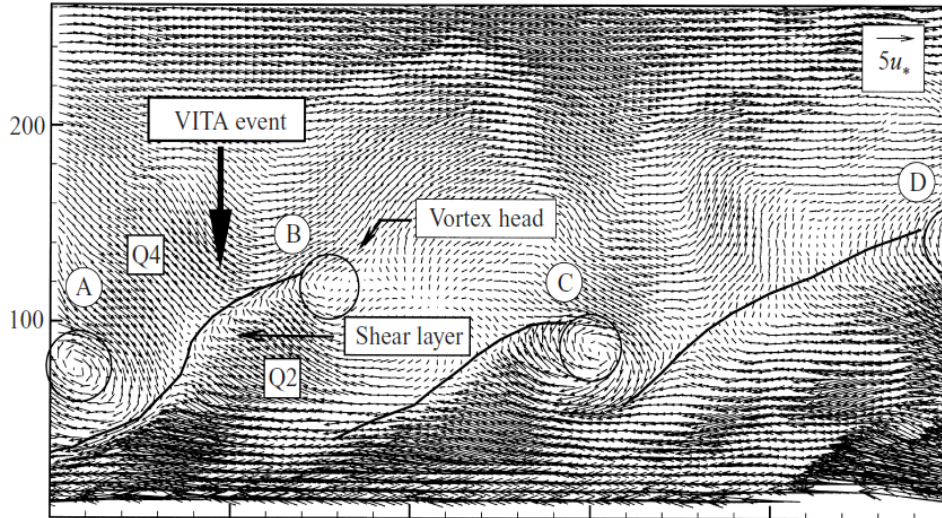
- Brak uniwersalności profili

Skalowanie Zagarola-Smitsa:

- Spójność profili dla obszarów z lokalną równowagą $\lambda=const$ w strefie zewnętrznej

Cel detekcji struktur i zdarzeń

Metody detekcji zdarzeń oraz struktur w sygnale prędkości:

1. VITA, WTA, WAG, ... (detekcja zmian sygnału)

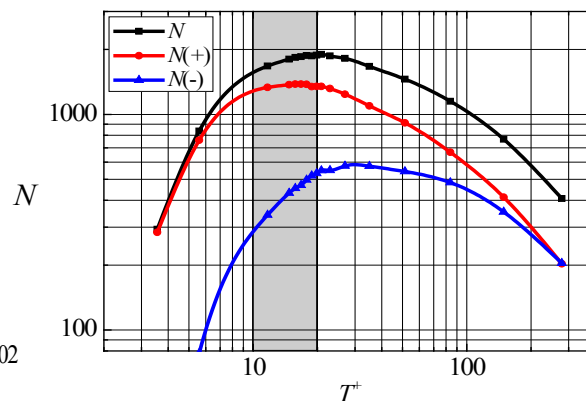
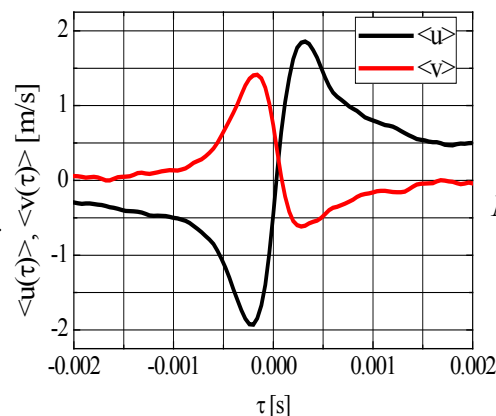
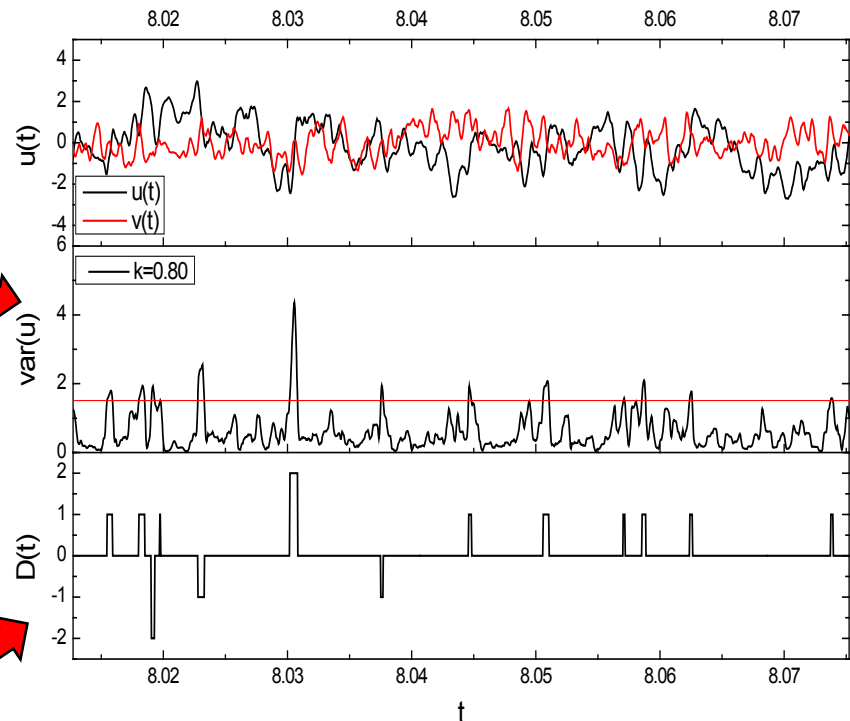
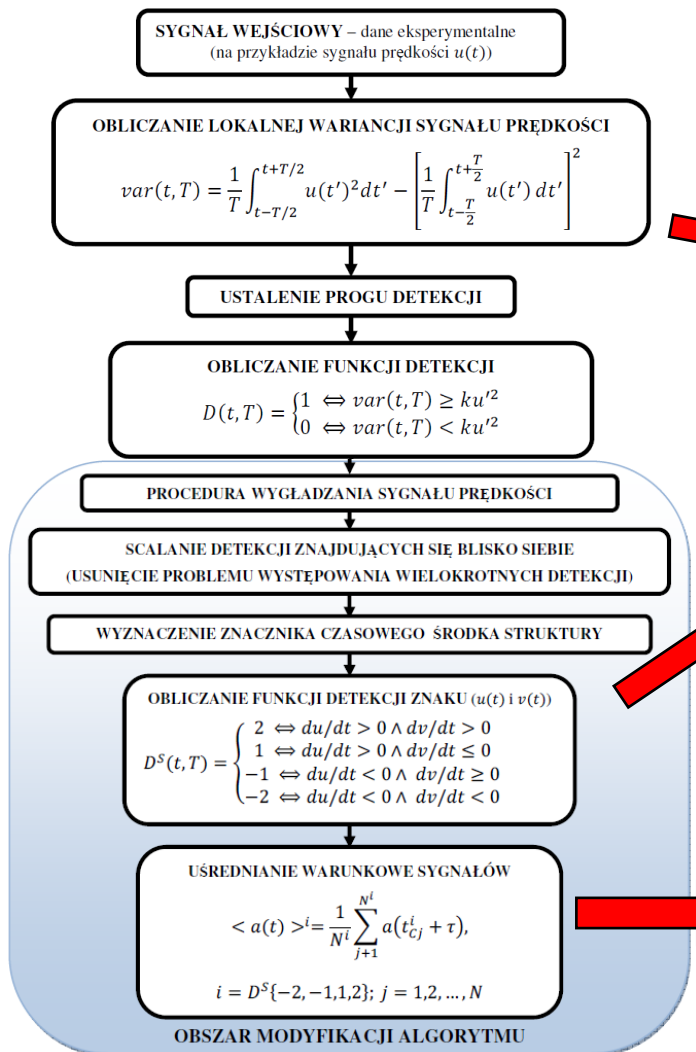
- zdarzenia przyspieszenia i opóźnienia (pośrednio zdarzeń kwadrantowych)
- struktury tj. wiry oraz warstwa ścinania posiadają również zdarzenia kwadrantowe

2. Kwadrantów-uv, u-level, v-level , ... (detekcja wysokich wartości w sygnale)

- jedynie zdarzenia kwadrantowe

Schemat detekcji VITA

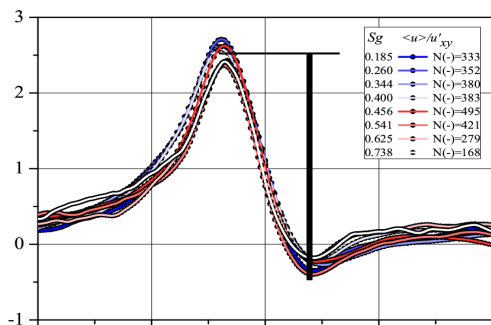
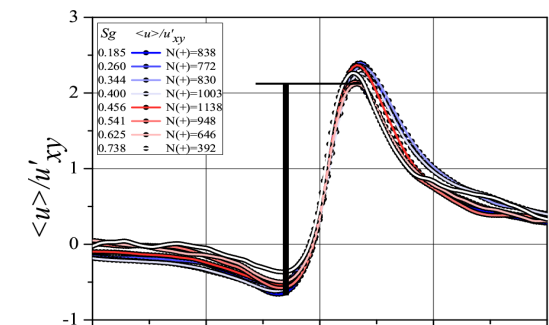
VITA – Variable Interval Time Averaging

Okno uśredniania lokalnej wariacji: $T = T(N(+))_{max}$, N – liczba struktur, poziom detekcji: $k = 0.9$

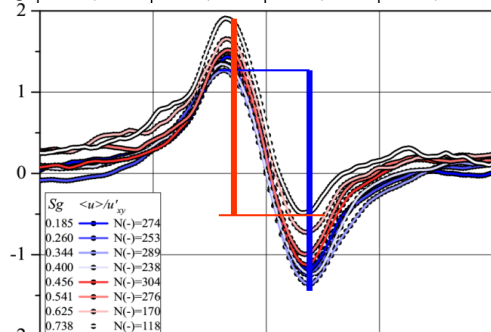
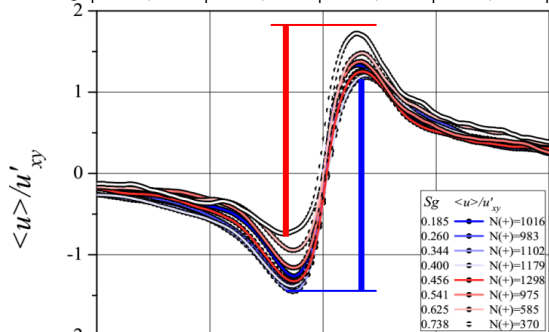
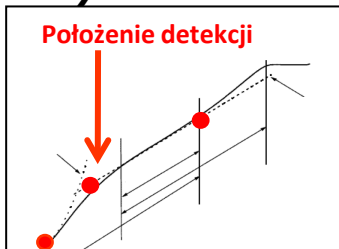
Fazowo uśrednione przebiegi (sonda pojedyncza)

$y^+ = 4 \quad 5$

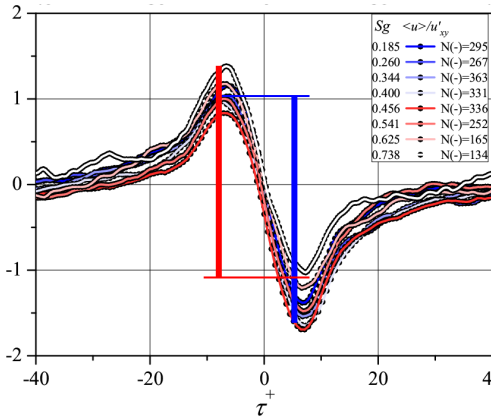
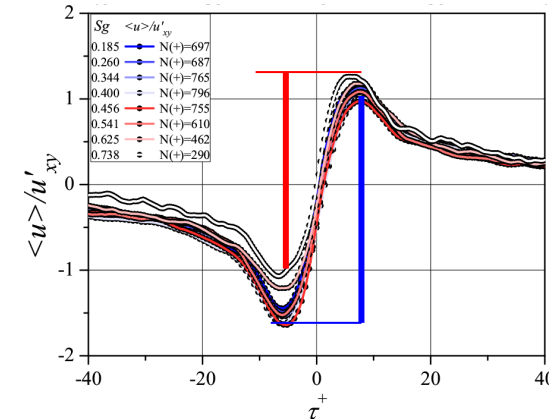
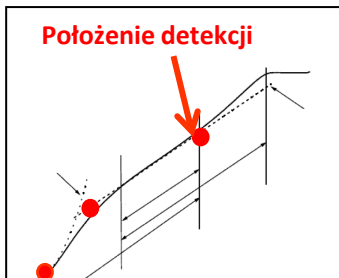
	FPG	APG
S_k	0.6	0.8
ZPG: $U_k^+ \approx$	13	
$U^+ \approx$	5	

$y^+ = 14 \quad 16$

	FPG	APG
S_k	-0.05	0.25
ZPG: $U_k^+ \approx$	13	
$U^+ \approx$	11.5	

$y^+ = 175 \quad 185$

	FPG	APG
S_k	-0.2	0
ZPG: $U_k^+ \approx$	U^+	

$$S_k = \frac{\mu_3}{(\mu_2)^{3/2}} = \frac{\mu_3}{\sigma^3}$$

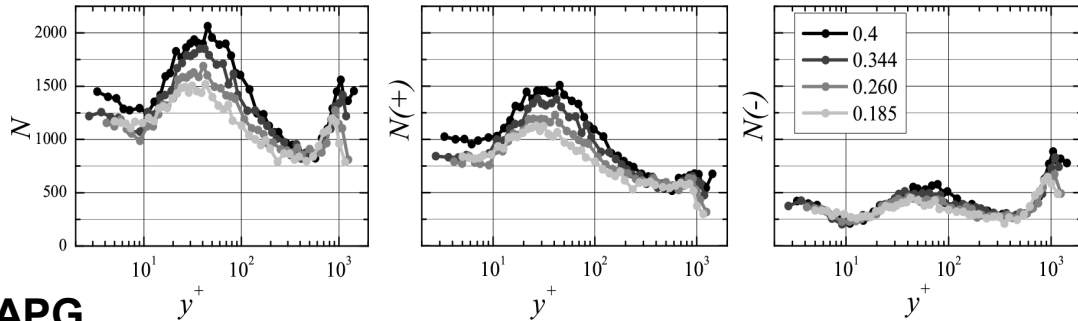
- wartość współczynnika skośności S_k (z przebiegu) zależy od różnicy pomiędzy prędkością konwekcji i prędkością średnią
- prędkość konwekcji jest mniejsza od prędkości średniej w FPG oraz większa od prędkości średniej w APG

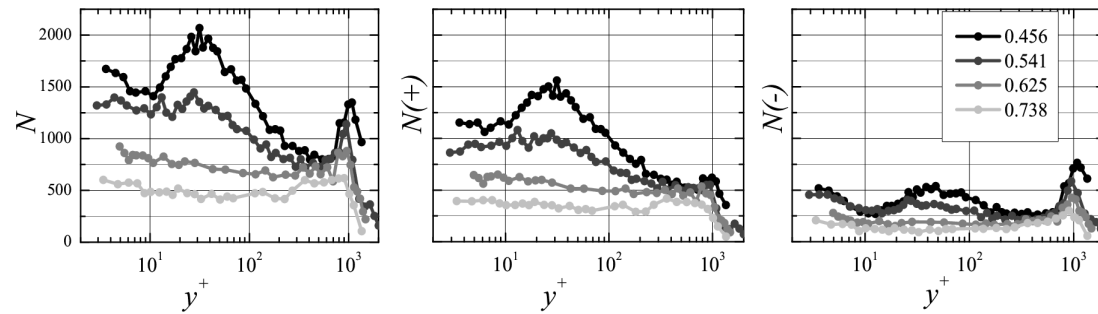
Analiza statystyczna detekcji VITA

Liczba wykrytych struktur:

FPG

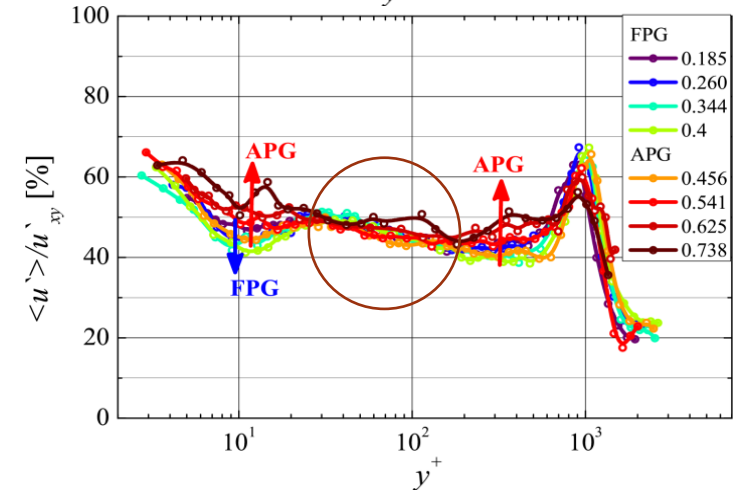
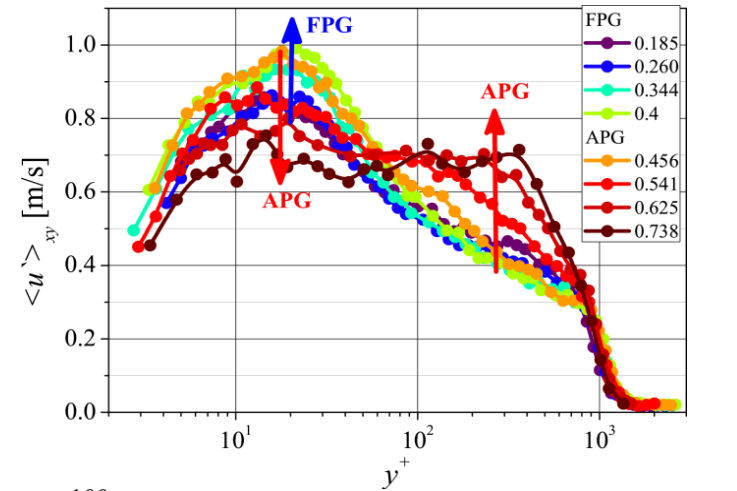

APG

- ponad dwukrotna dominacja zdarzeń przyśpieszenia (+) nad zdarzeniami opóźnienia (-)
- Lekki wzrost liczby struktur w obszarze FPG
- Około czterokrotny spadek liczby struktur w obszarze APG
- głównie ze zdarzeniem przyśpieszenia (+)

Fluktuacje dla wykrytych struktur :

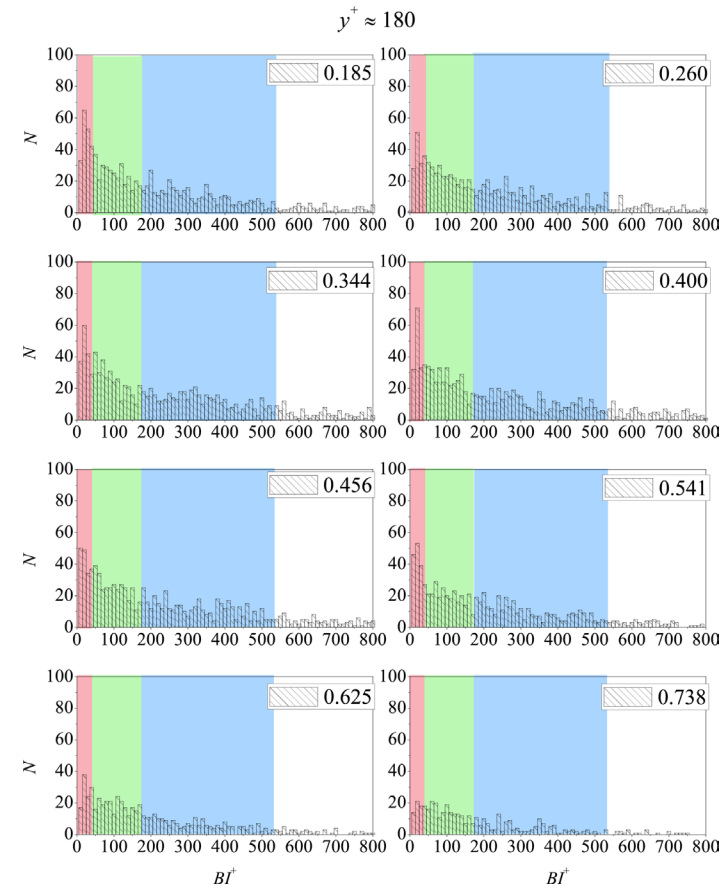
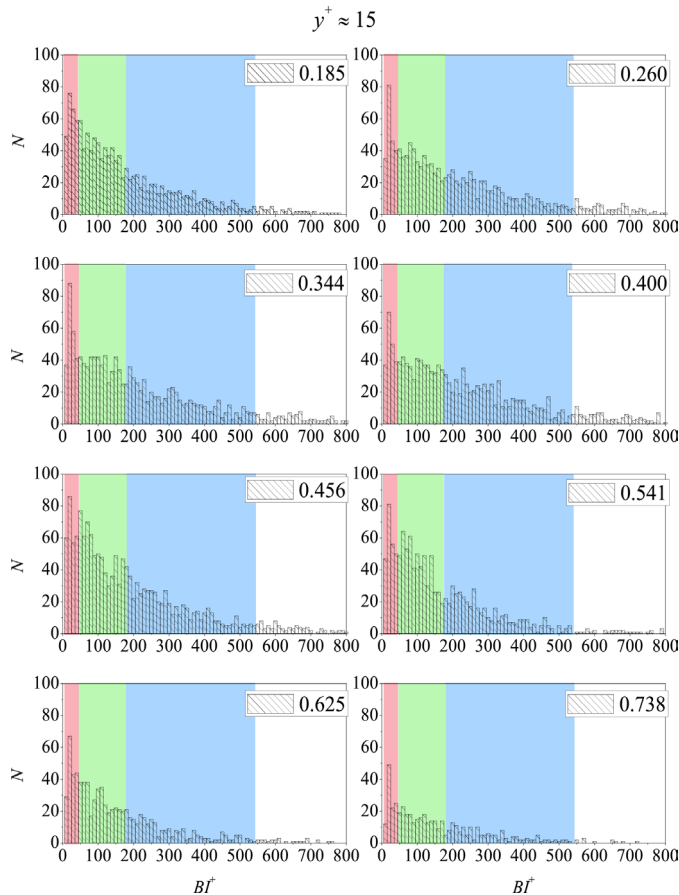
- **Zmiany w profilach fluktuacyjnych wynikają głównie z aktywności struktur koherentnych**

Skalowanie odstępów między strukturami (BI)

Zależność MBI^+ dla ZPG: $MBI^+ = MBIu_{\tau}^2/\nu = 0.65Re_{\theta}^{0.73}$

dla $Re = 2500$ $MBI^+ = 210$

$MBI^+ = 166 \div 310$

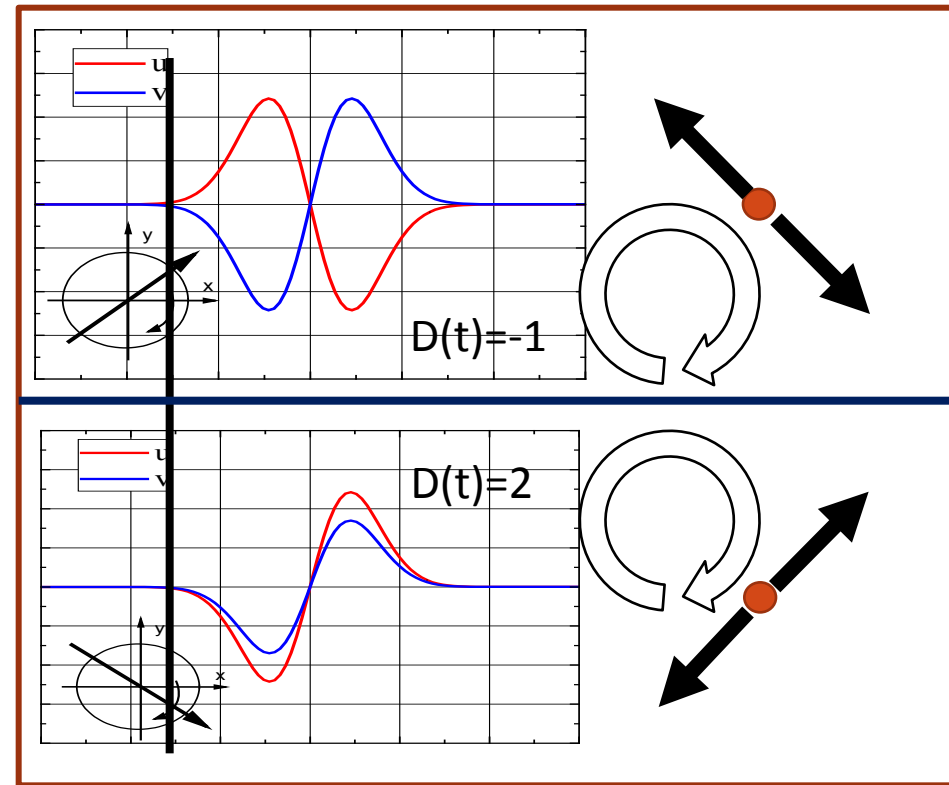
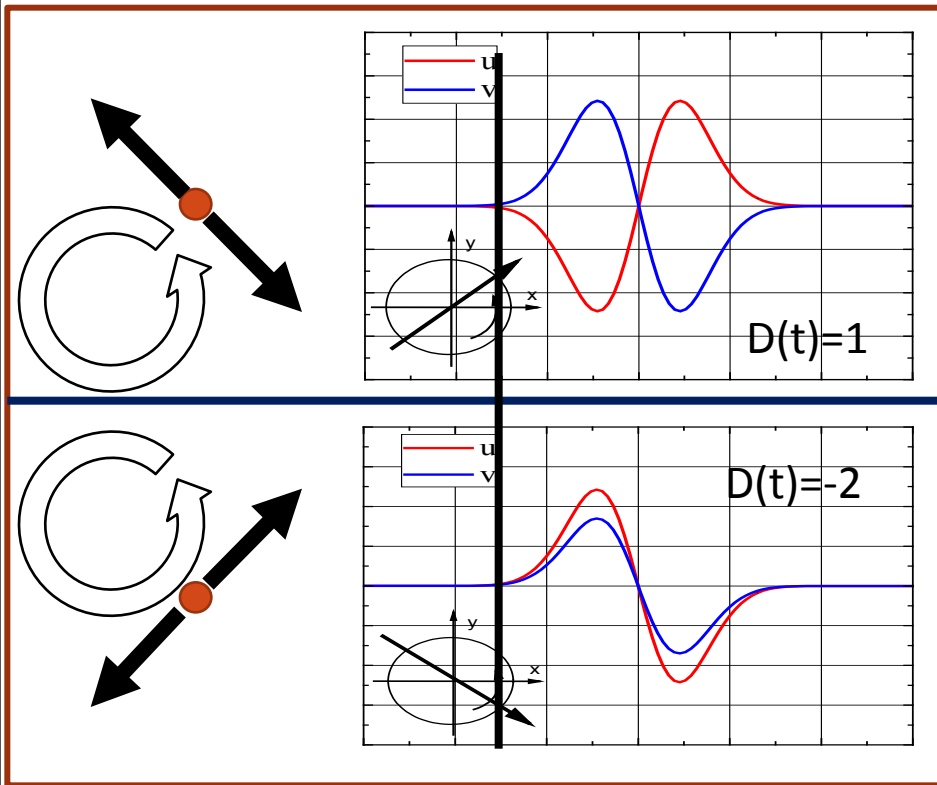

- BI w pakiecie poddaje się skalowaniu lepkiemu (skala wewnętrzna)
- MBI zmienia się pod wpływem wzrostu energii struktur gruboskalowych (skala zewnętrzna)

Interpretacja struktur VITA (sonda X)

retro-gradientowa

pro-gradientowa

Fizyczna interpretacja struktur VITA:

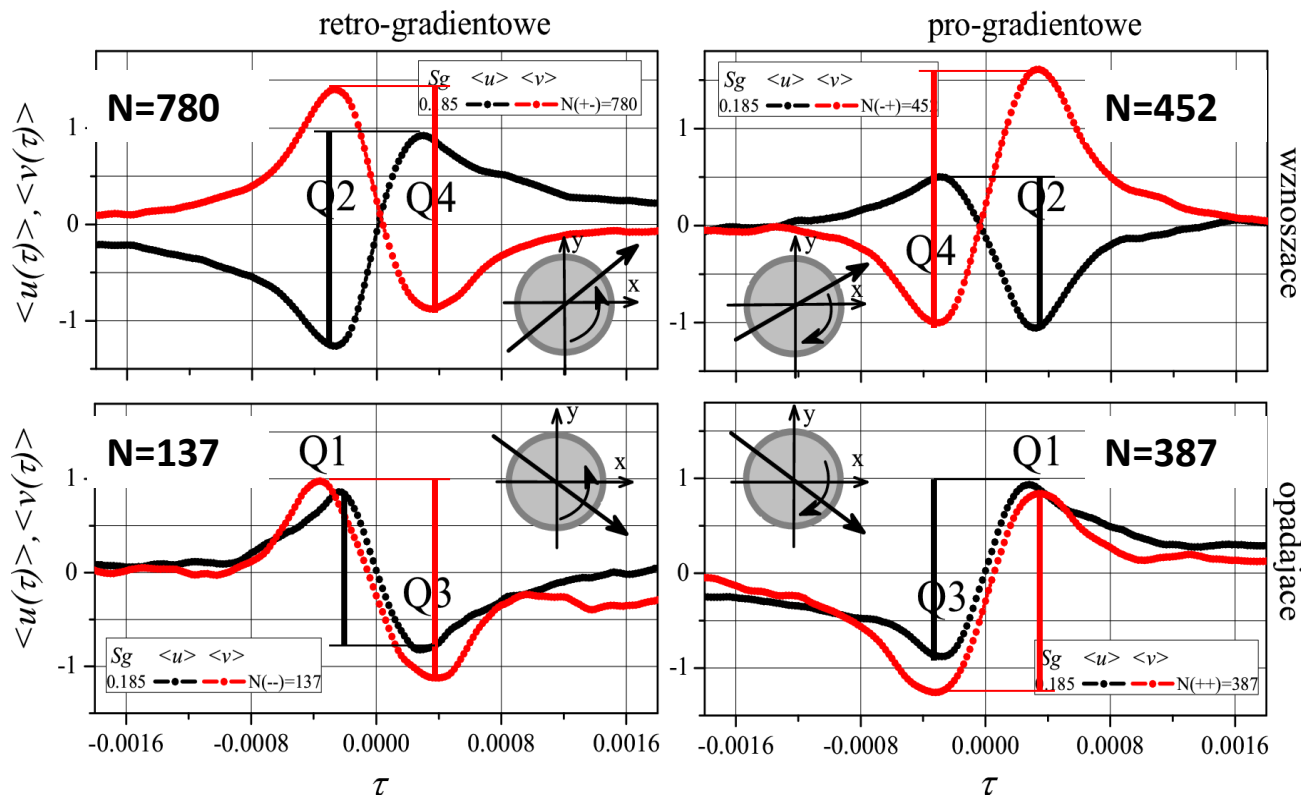
- retrogradientowa struktura VITA jest wyprodukowanym w nachylonej warstwie występującym wewnątrz pakietu
- progradientowa struktura VITA jest efektem przemieszczania się głowy struktury hairpin

wirem ścinania $D^s(t, T) =$

$$D^s(t, T) = \begin{cases} 2 \Leftrightarrow du/dt > 0 \wedge dv/dt > 0 \\ 1 \Leftrightarrow du/dt > 0 \wedge dv/dt \leq 0 \\ -1 \Leftrightarrow du/dt < 0 \wedge dv/dt \geq 0 \\ -2 \Leftrightarrow du/dt < 0 \wedge dv/dt < 0 \end{cases}$$

Interpretacja struktur VITA (sonda X)

$y^+ = 22.5$

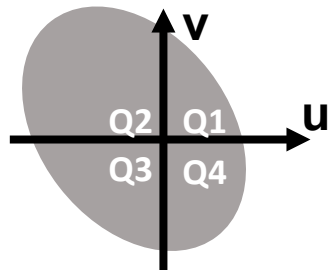

Widoczna dominacja struktur wznoszących (N=1232 – struktury wznoszące; N=524 – struktury opadające) - wysoki udział ujemnych naprężeń stycznych Reynolds'a ($-uv$)

Potwierdzenie wznoszącego lub opadającego kierunku poruszania się wirów:

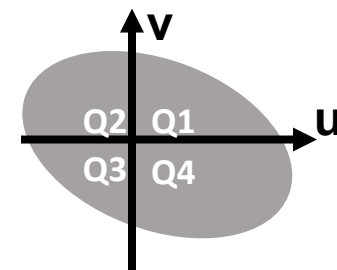
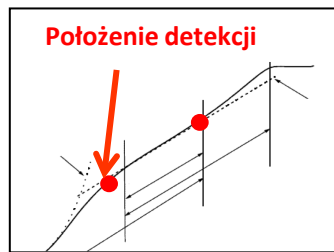
- przebieg $\langle u \rangle$ składowej prędkości dla wznoszącego wiru jest przesunięty w obszar ujemnych wartości zaś przebieg $\langle v \rangle$ w stronę dodatnich (wir pochodzi z obszaru o mniejszym pędzie)
- przeciwna sytuacja jest widoczna dla opadającego wiru
- Skala czasowa struktur wyrażona w skali lepkiej wynosi 20, co w przestrzeni odpowiada skali 150.

Fazowo uśrednione przebiegi dla $y^+ \approx 25$ (sonda X)

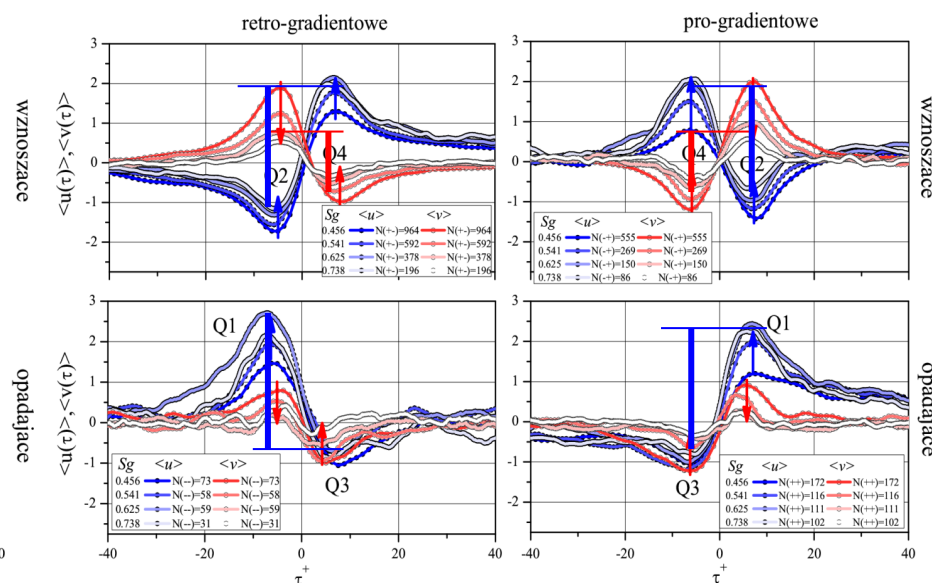
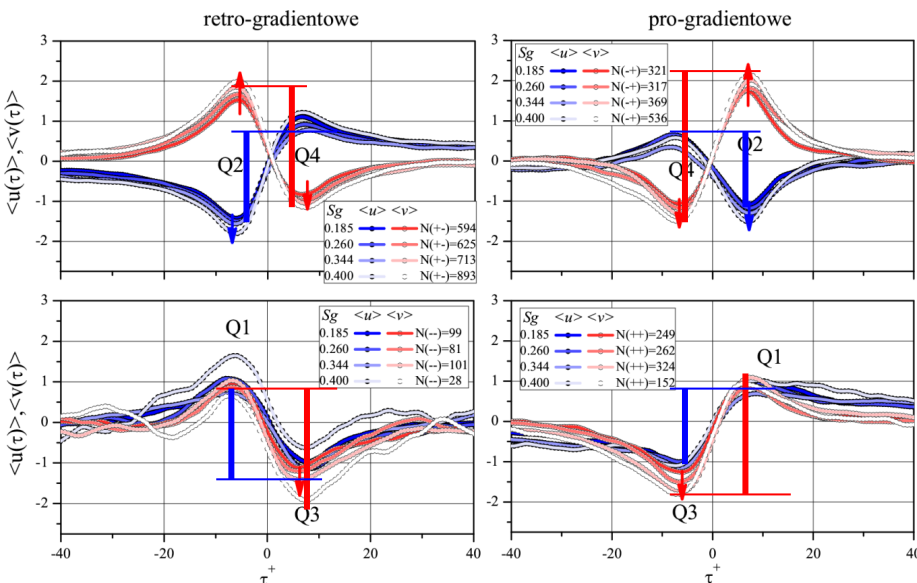

$$S_k = \begin{matrix} -0.2 & 0.2 \\ U_k^+ \approx 13 \\ U^+ \approx 12 \end{matrix}$$

FPG

APG

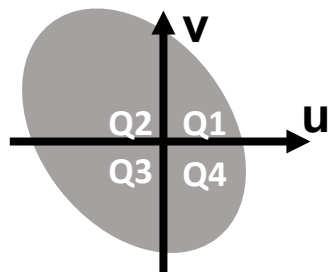

Analiza w obszarze największych zmian => w strefie buforowej ($y^+ \approx 25$)

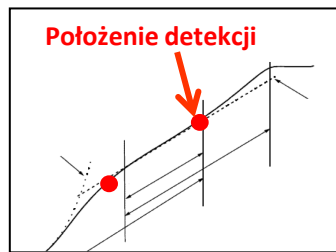
- Największe zmiany obserwuje się dla strefy APG
- Większy udział Q2 i Q3 w strefie FPG – mniejsza lokalna prędkość konwekcji struktur w stosunku do prędkości średniej
- Większy udział Q4 i Q1 w strefie APG – większa prędkość konwekcji struktur w stosunku do prędkości średniej
- Zmiana stosunku amplitud u do v , który w strefie APG zwiększa się => wzrost kąta trajektorii struktur wirowych

Fazowo uśrednione przebiegi dla $y^+ \approx 180$ (sonda X)

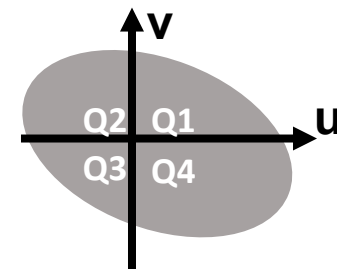

FPG

$$S_k = -0.2 \quad 0$$

$$U_k^+ \approx U^+$$

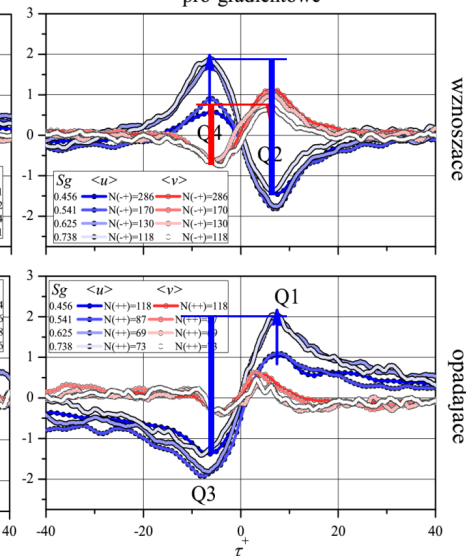
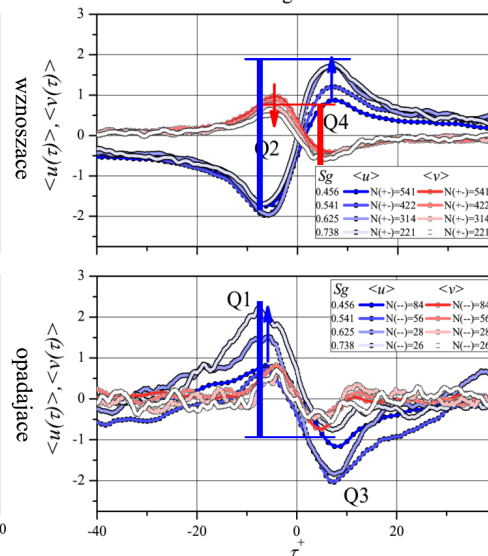
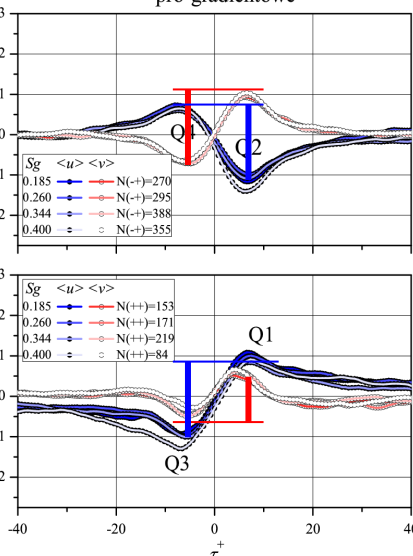
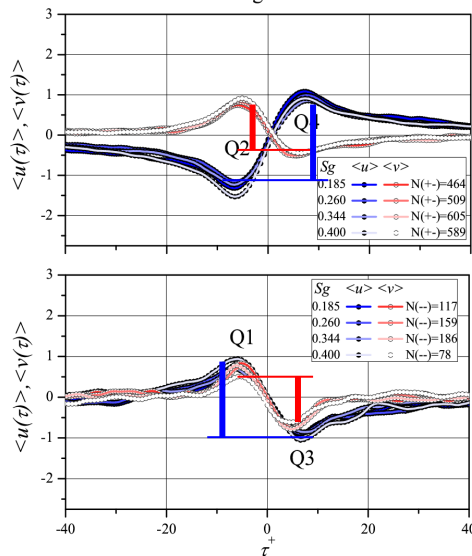
APG

retro-gradientowe

pro-gradientowe

retro-gradientowe

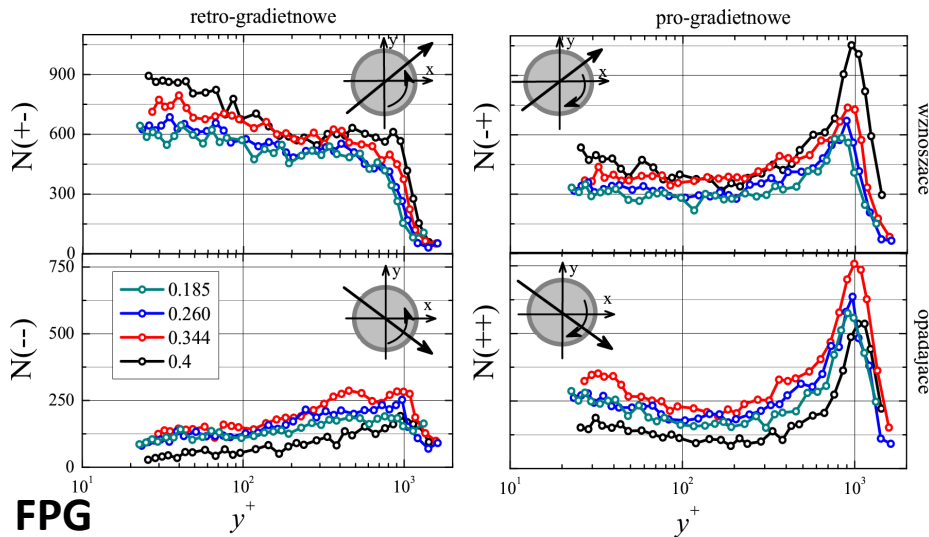
pro-gradientowe

- Największe zmiany obserwuje się również dla strefy APG
- wzrost udziału Q2 i Q3 w strefie FPG oraz Q4 i Q1 w strefie APG – lecz już nie tak wyraźny jak dla strefy buforowej – wartość prędkość konwekcji struktur jest bliska wartości prędkości średniej.
- Zmiana stosunku amplitud u do v, który w strefie APG zwiększa się => wzrost kąta trajektorii struktur wirowych

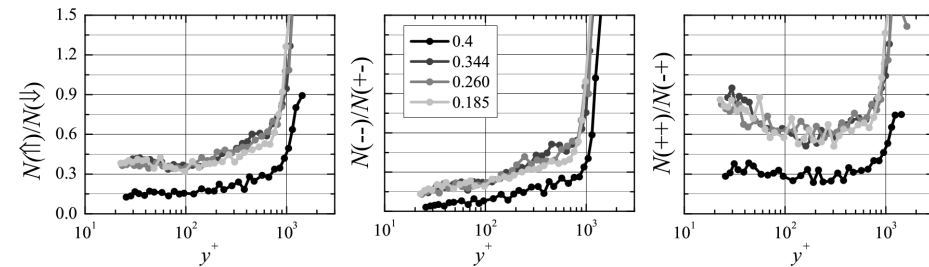
Analiza statystyczna – liczba struktur (sonda X)

- Dominacja struktur wznoszących (retro-gradientowych) nad opadającymi
- Na granicy warstwy struktury pro-gradientowe przeważają liczebnością struktury retro-gradientowe

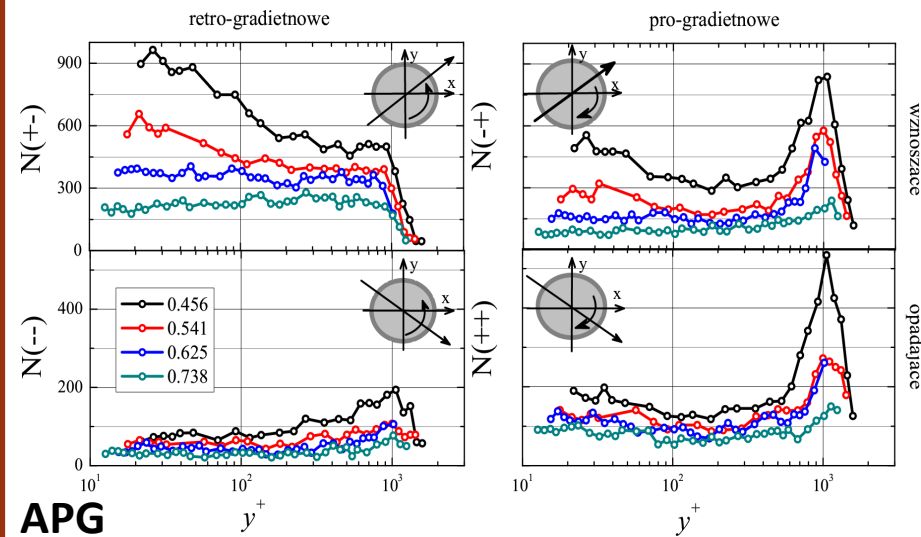

FPG

Liczba wszystkich struktur niewiele wzrasta (prócz opadających dla profilu przejściowego ($Sg = 0.4$))

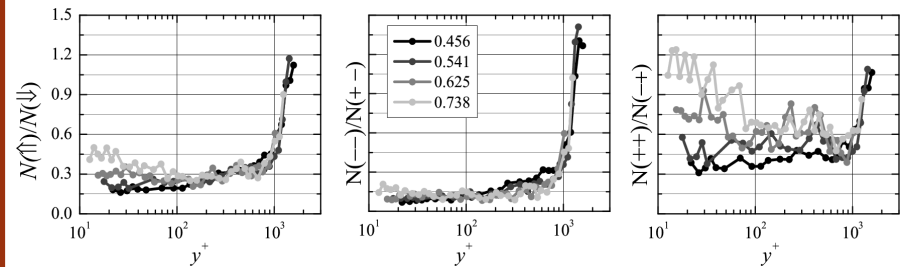

- Stały stosunek wznoszących do opadających struktur wzdłuż przepływu
- Wzrost stosunku wzdłuż grubości warstwy (prócz pro-gradientowych w warstwie wewnętrznej)

APG

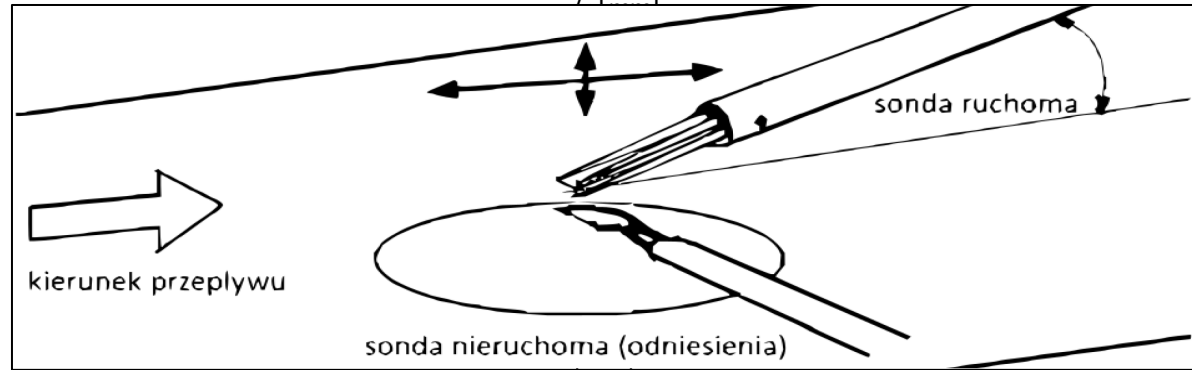
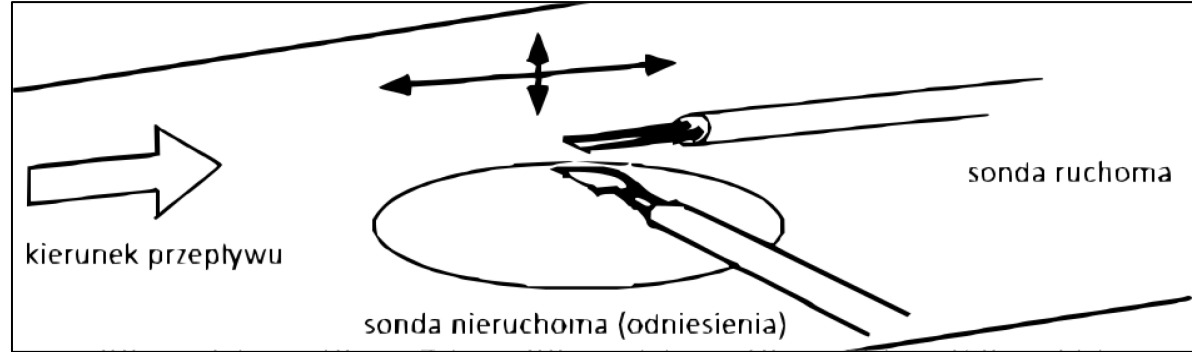
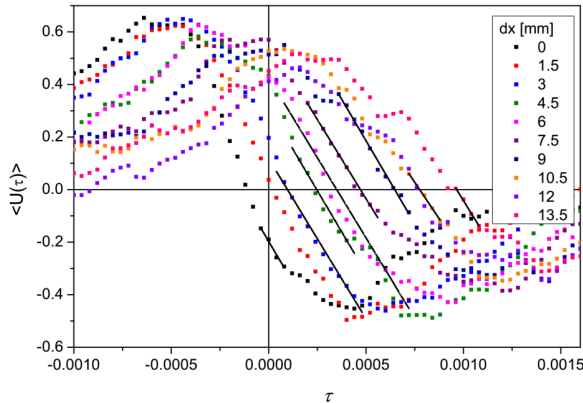
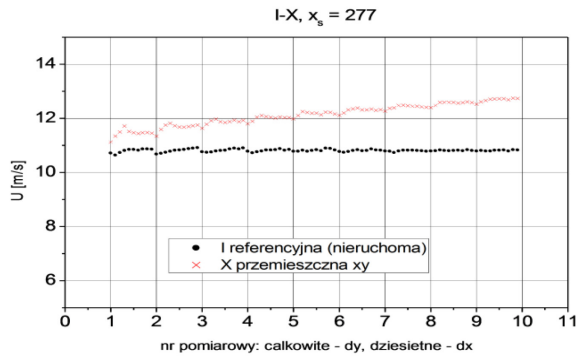
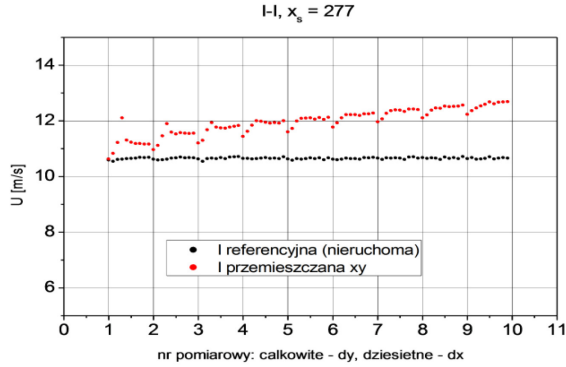
Liczba wszystkich struktur maleje czterokrotnie głównie struktur retro-gradientowych wznoszących

- Zmienny stosunek wznoszących do opadających struktur wzdłuż przepływu
- Przewaga struktur opadających pro-gradientowych przy ścianie

Analiza cross-korelacyjna

Analiza oddziaływania pomiędzy sondami

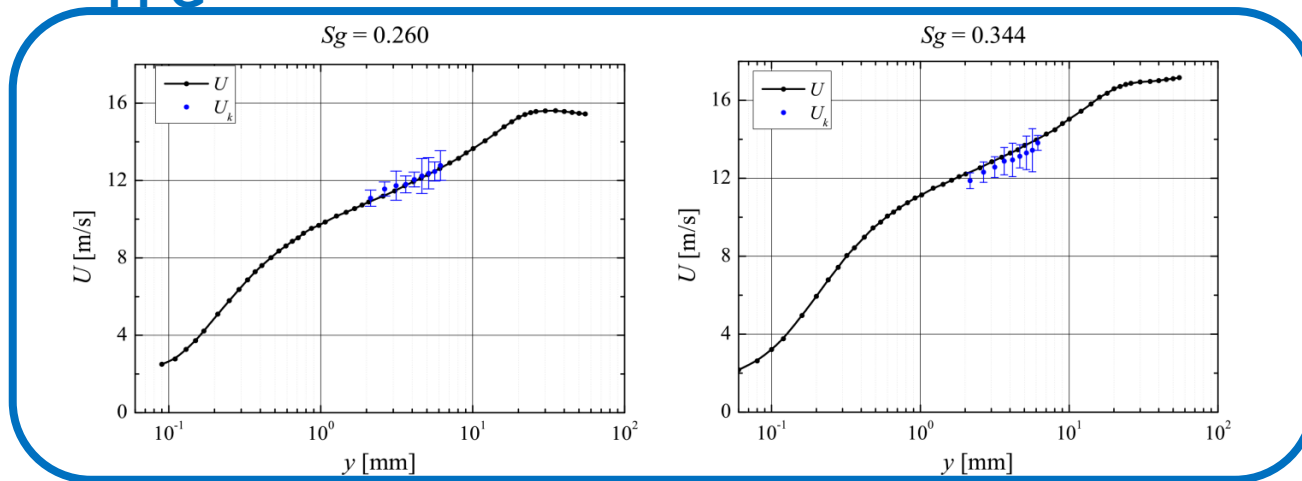
$$R(dx, dy)_{\Delta\tau=0} = \frac{\overline{u_r(t, x, y)u_p(t, x + \Delta x, y + \Delta y)}}{\overline{u'_r(t, x, y)u'_p(t, x + \Delta x, y + \Delta y)}}$$

Zauważa się silne oddziaływanie sond co zniekształca wyniki (zwłaszcza kąt poruszania się struktur)

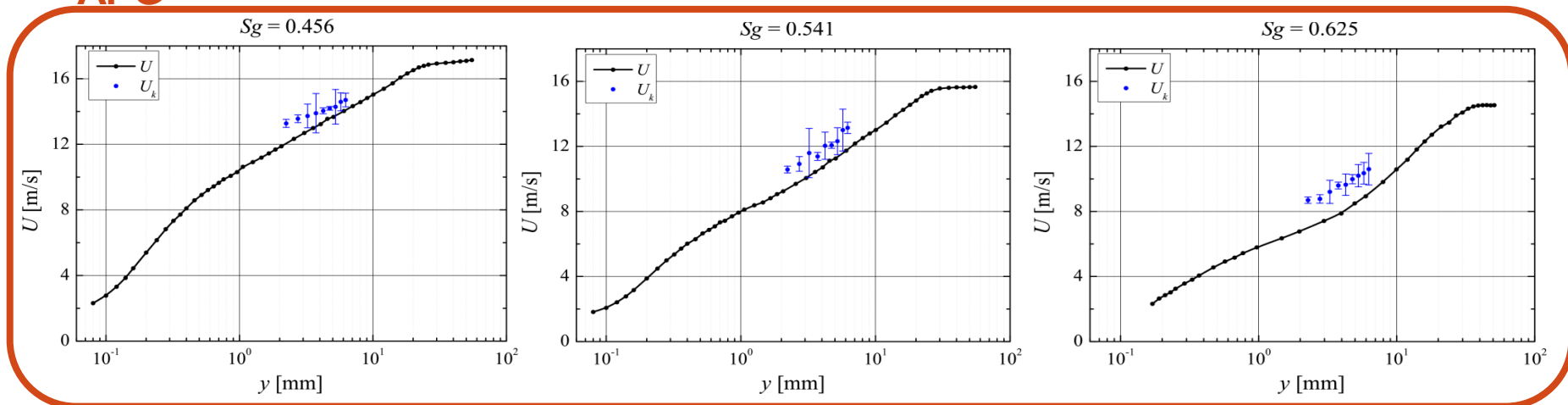
Analiza cross-korelacyjna

Analiza prędkość konwekcji struktur

FPG

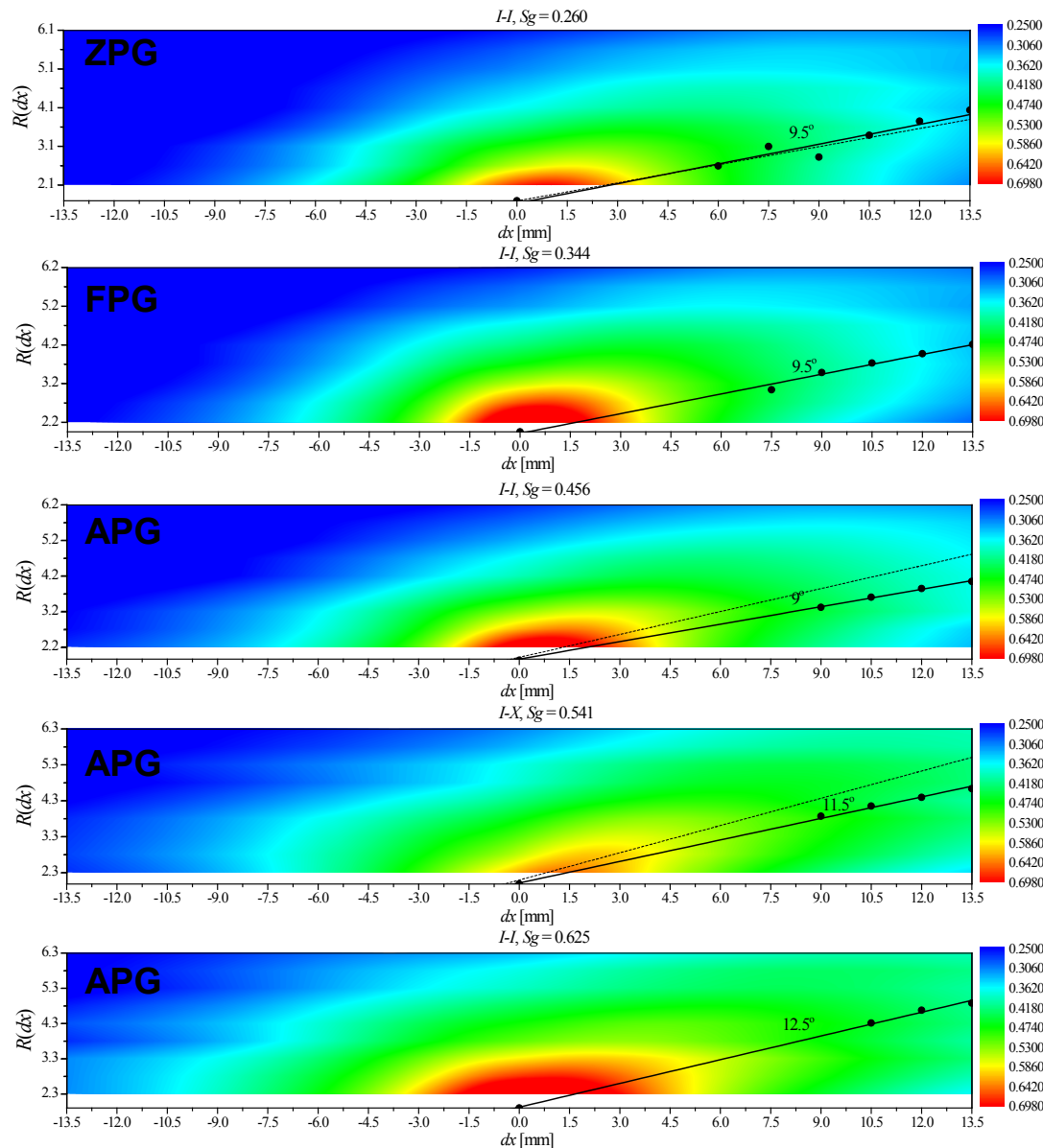
APG

- potwierdzenie hipotezy mówiącej o opóźnionej reakcji struktur wirowych na zmianę prędkości średniej sformułowanej podczas analizy detekcji struktur

Analiza cross-korelacyjna

Mapy cross-korelacyjne (Hipoteza Taylora)

$$R(\Delta x) = R(-U_k \Delta \tau)$$

Wartości kątów dla:

ZPG – 9.5°

FPG – 9°

APG – 12.5°

- zmiana kąta nachylenia struktury: spadek oraz wzrost odpowiednio dla obszaru FPG i APG – potwierdzenie zjawiska zauważonego podczas analizy detekcji struktur

Interakcja struktur drobno i grubo-skalowych

Oddziaływanie struktur gruboskalowych na struktury drobnoskalowe

Dwa wyraźne piki zaznaczone symbolem „+” na zredukowanym spektrum energii (Mathis i inni, 2007):

- pik wewnętrzny wywołany pojedynczą strukturą hairpir

Lokalizacja: $y^+ = 15$ i $\lambda_x^+ = 1000$ $\lambda_x = 2\pi/k_x$

-pik zewnętrzny w strefie logarytmicznej (pakiet struktur

Lokalizacja: $y/\delta = 0.05$ $\lambda_x = 6\delta$

Zewnętrzny pik oraz oddziaływanie skal grubych na drobne nie występuje dla $Re_\tau \lesssim 1700$!!!!!

Analizowana warstwa ZPG: $Re_\tau \approx 1000$

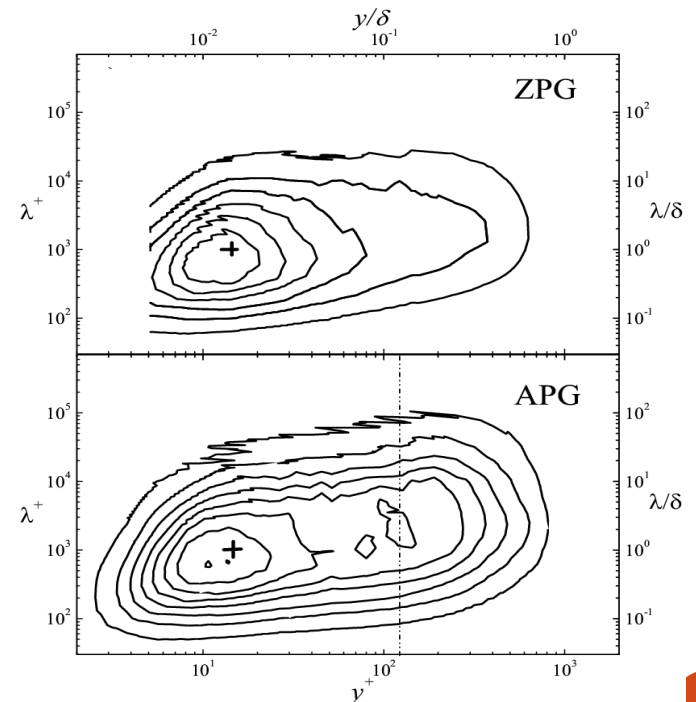
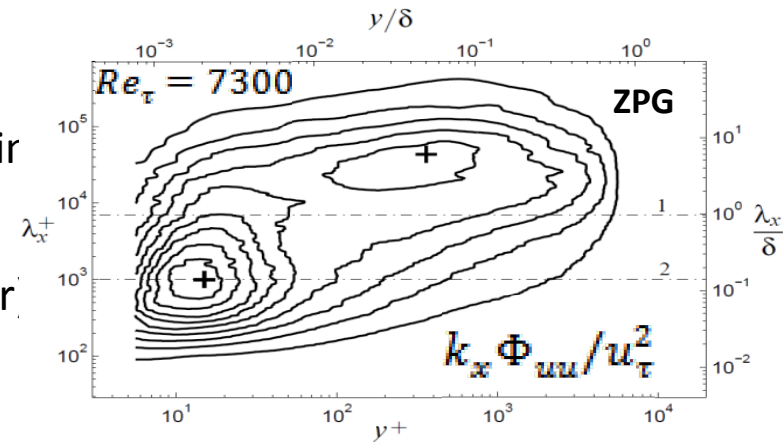
- widoczny tylko pik wewnętrzny
- pik zewnętrzny jest zbyt słaby aby był widoczny w rozkładzie spektrum - brak separacji pomiędzy skalami

APG:

- widoczne oba piki wewnętrzny i zewnętrzny
- występowanie separacji pomiędzy skalami

Wnioski te wskazują na oddziaływanie grubych skal na skale drobne również w obszarze APG dla niskich Re

Seminarium, Warszawa 7 marzec 2012

Interakcja struktur drobno i grubo-skalowych

Identyfikacja oddziaływania skal zgodnie z metodyką Mathisa (2007):

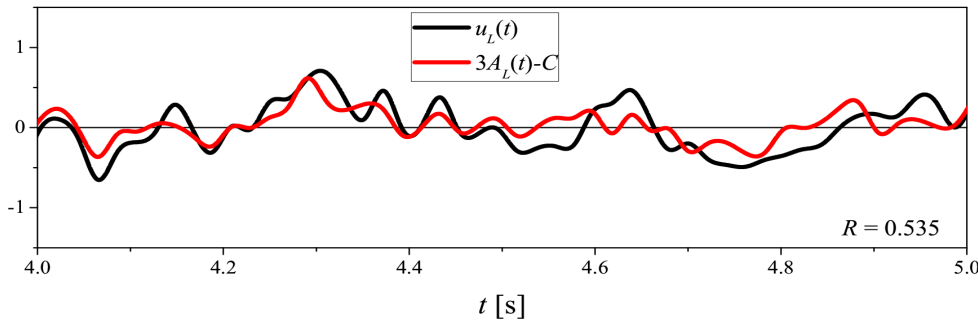
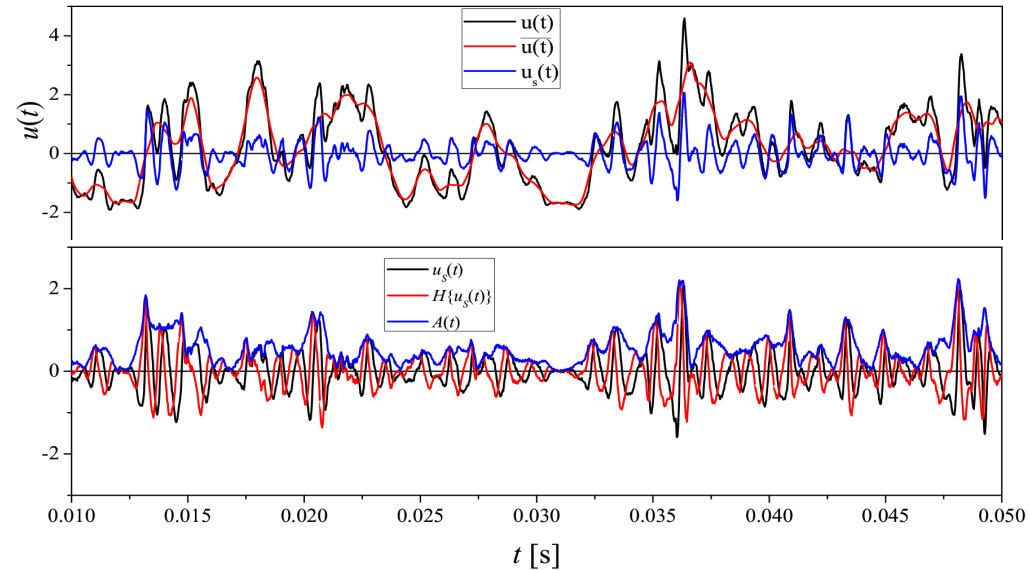
- transformata Hilberta sygnału drobno-skalowego:

$$H\{u_s\} = \frac{1}{\pi} \int_{-\infty}^{+\infty} \frac{u_s(\tau)}{\tau - t} dt,$$

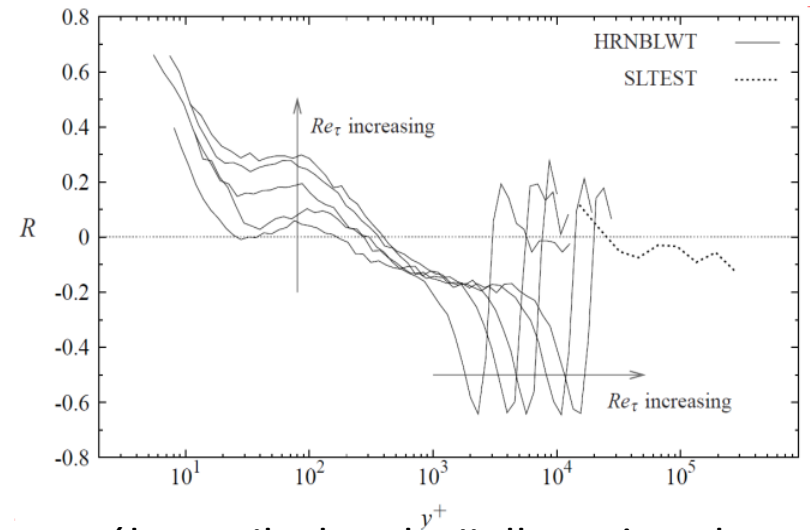
- obwiednia amplitud:

$$A(u_s) = \sqrt{(u_s)^2 + (H\{u_s\})^2},$$

- wyznaczenie współczynnika korelacji pomiędzy sygnałem grubo-skalowym i obwiedni amplitud drobnych skal :

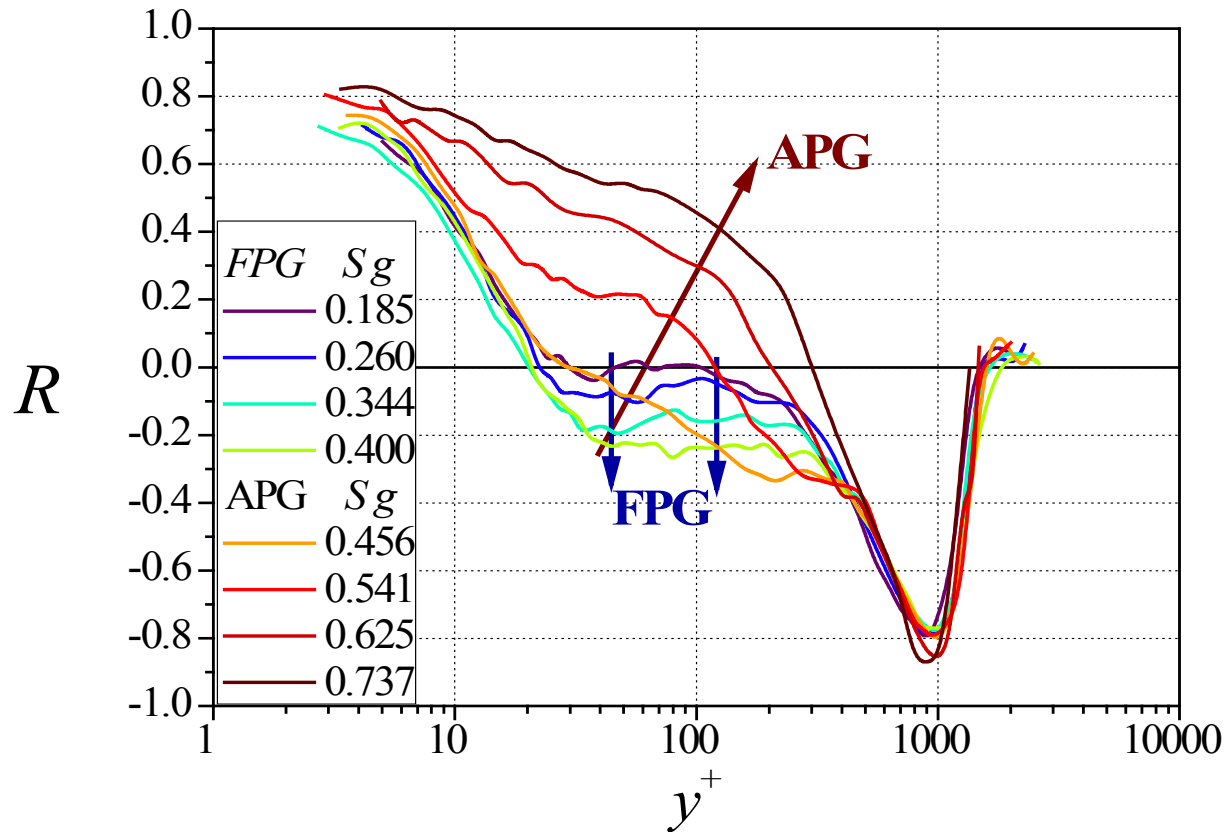

$$R = \frac{\overline{A_L(u_s)u_L}}{\sqrt{A_L(u_s)^2} \sqrt{\overline{u_L^2}}},$$

Wyznaczenie współczynnika korelacji dla wyższych liczb Reynoldsa pokazuje, że modulacja drobnych struktur zwiększa się w strefie buforowej

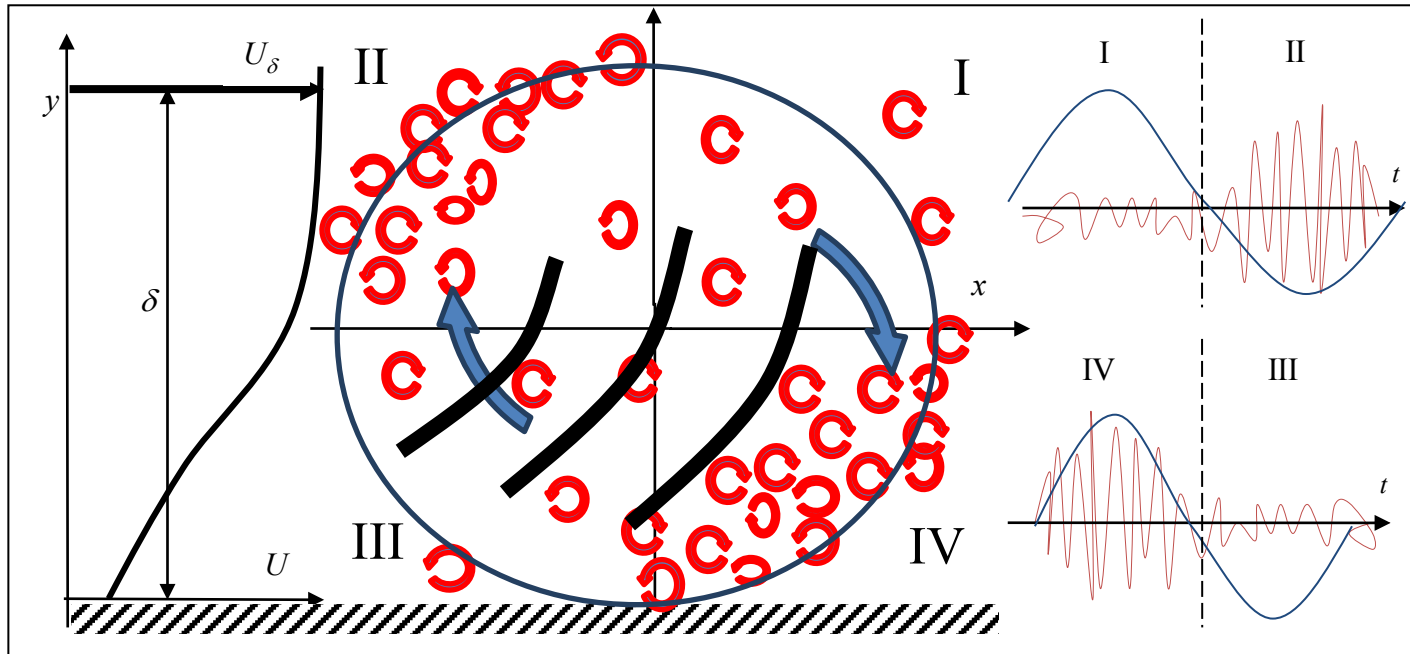
Interakcja struktur drobno i grubo-skalowych

- w warunkach FPG rośnie obszar ujemnie skorelowanego przepływu – brak separacji pomiędzy skalami.
- w warunkach APG rośnie obszar dodatnio skorelowanego przepływu
- dodatkowo w warunkach APG obserwuje się zmianę położenia punktu przejścia funkcji R przez zero.

Interakcja struktur drobno i grubo-skalowych

Proponowana koncepcja modulacji struktur drobnoskalowych przez struktury gruboskalowe

Wyrzut wywołany strukturą gruboskalową powoduje spadek pędu na granicy warstwy – tworzenie się struktur drobno-skalowych w indukowanej warstwie ścinania

Zagarnianie wywołane strukturą gruboskalową powoduje wzrost pędu przy ścianie – tworzenie się struktur drobno-skalowych w indukowanej warstwie ścinania

Gruboskalowe zdarzenia wyrzutu i zagarniania powodują również wzrost kąta trajektorii struktur w obszarze APG

Wnioski

- **Uniwersalne profile deficytów prędkości oraz naprężeń Reynoldsa otrzymano dla metody Zagarola-Smitsa w obszarach FPG i APG w zewnętrznej strefie warstwy, ale tylko tam, gdzie uzyskano stan lokalnej równowagi ($\lambda = \text{const}$).**
- **Przyspieszenie i opóźnienie przepływu w wyniku oddziaływania gradientu ciśnienia modyfikuje prędkość konwekcji wirów**
- **Wartość prędkość konwekcji względem prędkości średniej jest proporcjonalna do współczynnika skośności struktur.**
- **W przepływie z wyhamowaniem obserwuje się wzmocnienie zdarzeń posiadających dodatnią wartość składowej fluktuacyjnej u , natomiast w przepływie z przyspieszeniem wzmocnione są zdarzenia o ujemnej wartości składowej fluktuacyjnej u .**
- **Przyczyną pojawienia się zewnętrznego maksimum fluktuacji jest zwiększony kąt trajektorii struktury wirowej w obszarze APG.**
- **Liczba struktur lekko wzrasta w obszarze FPG oraz wyraźnie maleje w obszarze APG – największa zmiana dla struktur retro-gradientowych.**
- **Odstęp zdarzeń jest zależny od gradientu ciśnienia, lecz w pakiecie poddaje się on również skalowaniu wewnętrznemu (skalą lepka).**

Spis publikacji

Publikacje w czasopismach anglojęzycznych:

1. Drózdź A., Elsner W.: 2011, Detection of coherent structures in a turbulent boundary layer with zero, favourable and adverse pressure gradients. *J. Phys.: Conf. Ser.* 318 062007
2. Drózdź A., Elsner W., Drobniak S. : 2011, Application of VITA technique for detection of the organized structures present in a turbulent boundary layer under an adverse pressure gradient. *Archives of Mechanics*, vol. 63, issue 2, pp.183-199.
3. Drozdź A., Elsner W., Drobniak S., Analysis of development of vortical structures in a turbulent boundary layer under adverse pressure gradient based on VITA method, *Progres in Turbulence - Proc. of ITI Conference on Turbulence, 2010 Bertinoro, Italy* (w druku)
4. Drobniak S., Drózdź A, Elsner W, Materny M, 2009: Turbulent boundary layer under the influence of adverse pressure gradient, *PAMM, Proc. Appl. Math. Mech.* 9, 453 – 454 () / DOI 1002, WILEY-VCH Verlag GmbH & Co
5. Drobniak S., Drózdź A., Elsner W., Materny-Latos M.: Experimental analysis of turbulent boundary layer with adverse pressure gradient corresponding to turbomachinery condition., „Progress in wall turbulence: understanding and modelling” ERCOFTAC Series 14 pp. 143 – 150, Springer, Proceeding of the WALLTURB International Workshop held in Lille, France, April 21-23, 2009
6. Materny M., Drózdź A., Drobniak S., Elsner W.: Experimental analysis of turbulent boundary layer under the influence of APG. *Archives of Mechanics*, vol. 60, 6, 2008, pp. 1-18
7. Drózdź A., Elsner W., Drobniak S.: Application of oil – fringe interferometry for measurements of wall shear stress in turbulent boundary layer. *Politechnika Łódzka ZN Nr 1017 Ciepłne Maszyny Przepływowe. Turbomachinery No. 133 str.: 103-110, 2008*
8. Materny M., Drózdź A., Drobniak S., Elsner W.: The Structure of turbulent boundary layer with adverse pressure gradient corresponding to turbomachinery condition. *Politechnika Łódzka ZN Nr 1017 Ciepłne Maszyny Przepływowe. Turbomachinery No. 133 str.: 221-228, 2008*

Publikacje w materiałach konferencji zagranicznych:

1. Drobniak S., Drózdź A, Elsner W, Materny M, Turbulent boundary layer under the influence of adverse pressure gradient, *Proc. GAMM2009*, str. 2
2. M. Materny, A. Drózdź, S. Drobniak, W. Elsner, Turbulence structure of turbulent boundary layer subjected to adverse pressure gradient, *Proc. Conf. Mod. Fluid Flow CMFF09, 9-12.09.2009, Budapeszt 2009*, Publ. By Budapest University of Technology and Economics, Ed. J. Vad, ISBN 978-963-420-985-0, (ISBN 978-963-420-987-4 CD), vol. 1, pp. 260 – 267
3. A. Drozdź, W. Elsner, S. Drobniak.: Detection of organized structures in the turbulent boundary layer by VITA technique., *Proc. of Collogium FLUID DYNAMICS* pp. 3-4, 2009
4. S. Drobniak, A. Drózdź, W. Elsner, M. Materny, Structure and scaling of turbulent boundary layer under the influence of APG. *Proc. of Collogium FLUID DYNAMICS* pp. 5-6, 2008

Dziękuję za uwagę

Praca realizowana w ramach:

- Grantu promotorskiego N N501 098238
- Projektu europejskiego WALLTURB — A European synergy for the assessment of wall turbulence (Contract number: AST4 - CT - 2005 - 516008)
- Projektu „Plan rozwoju Politechniki Częstochowskiej” EUROPEJSKIEGO FUNDUSZU SPOŁECZNEGO nr.: POKL. 04.01.01-00-059/08, (2009-2010)